

Βρυξέλλες, 15 Μαρτίου 2022
(OR. en)

7246/22

Διοργανικοί φάκελοι:
2021/0071 (COD)
2021/0068 (COD)

COVID-19 66
JAI 350
POLGEN 38
FRONT 123
FREMP 61
IPCR 39
VISA 50
MI 196
SAN 158

TRANS 147
COCON 24
COMIX 136
SCHENGEN 29
AVIATION 45
PHARM 45
RELEX 358
TOUR 25
CODEC 298

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια

Ημερομηνία: 15 Μαρτίου 2022
Παραλαβής:

Αποδέκτης: κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2022) 123 final

Θέμα: ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 123 final.

σνημμ.: COM(2022) 123 final

Βρυξέλλες, 15.3.2022
COM(2022) 123 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 14 Ιουνίου 2021 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 για τη θέσπιση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ (στο εξής: κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ)¹. Ο κανονισμός, που βασίστηκε σε πρόταση της Επιτροπής², καθορίζει κοινό πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή, με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ και των μελών των οικογενειών τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19. Ο κανονισμός συνοδεύεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/954³, ο οποίος επεκτείνει το πλαίσιο του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ σε υπηκόους τρίτων χωρών που παραμένουν ή διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια κράτους μέλους και δικαιούνται να ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.

Το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ αποτελεί έναν απλό και ασφαλή τρόπο για να αποδειχθεί το καθεστώς εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης ενός ατόμου σε σχέση με την COVID-19 στη διάρκεια ταξιδιών. Είναι δωρεάν και μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο σε ψηφιακή όσο και σε έντυπη μορφή⁴. Το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ έχει συμβάλει καθοριστικά στην απάντηση της Ευρώπης στην πανδημία COVID-19 και γρήγορα εξελίχθηκε σε πρότυπο στην Ευρώπη και πέραν αυτής. Από την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού, έχουν εκδοθεί περισσότερα από 1,7 δισεκατομμύρια Ψηφιακά Πιστοποιητικά COVID της ΕΕ⁵.

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ έχει σημαντική διεθνή διάσταση. Εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να συνδέει συστήματα πιστοποιητικών COVID-19 τρίτων χωρών αφού διαπιστώσει ότι τα πιστοποιητικά τους πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις ώστε να θεωρούνται ισοδύναμα με τα Ψηφιακά Πιστοποιητικά COVID της ΕΕ, για τον σκοπό της διευκόλυνσης της άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας από τους

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 (ΕΕ L 211 της 15.6.2021, σ. 1).

² Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού, εξέτασης και ανάρρωσης, με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (ψηφιακό πράσινο πιστοποιητικό) [COM(2021) 130 final].

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/954 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) όσον αφορά υπηκόους τρίτων χωρών που παραμένουν ή διαμένουν νόμιμα στις επικράτειες κρατών μελών κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 (ΕΕ L 211 της 15.6.2021, σ. 24).

⁴ Υπόδειγμα για την έντυπη μορφή διατίθεται στη διεύθυνση:

https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/ehealth/docs/covid-certificate_paper_guidelines_en.pdf

⁵ Ημερομηνία λήξης της εξαγωγής δεδομένων: 28 Φεβρουαρίου 2022. Στο παράρτημα I περιλαμβάνεται λεπτομερής ανάλυση ανά κράτος μέλος.

κατόχους τους⁶. Το σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ έχει εξελιχθεί σε παγκόσμιο πρότυπο καθώς, πέραν των 27 κρατών μελών, έως σήμερα έχουν ενταχθεί στο σύστημα 35 τρίτες χώρες και εδάφη σε πέντε ηπείρους. Η επιτυχία του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ συντέλεσε στην επανέναρξη των ασφαλών διεθνών ταξιδιών.

Σύμφωνα με τον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2021⁷. Η εν λόγω έκθεση παρείχε επισκόπηση της εφαρμογής του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, από την έκδοσή του στις 14 Ιουνίου 2021. Περιλάμβανε πληροφορίες σχετικά με την τεχνική εφαρμογή του κανονισμού, τη σύνδεση τρίτων χωρών με το σύστημα, τη χρήση των πιστοποιητικών από τον τομέα των αεροπορικών μεταφορών και τη χρήση των πιστοποιητικών από τα κράτη μέλη για μη ταξιδιωτικούς σκοπούς. Επίσης, περιλάμβανε ανάλυση της πιθανής έκδοσης πιστοποιητικών ανάρρωσης με βάση τα αποτελέσματα ταχέων διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων και αντισωμάτων και της περιόδου ισχύος των πιστοποιητικών ανάρρωσης και εμβολιασμού. Παρείχε επισκόπηση των πληροφοριών που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των κοινοποιήσεων όσον αφορά πρόσθετους περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία για κατόχους του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ. Τέλος, η έκθεση ανέφερε ότι η Επιτροπή επρόκειτο να υποβάλει πρόταση για παράταση της περιόδου εφαρμογής του κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της επιδημιολογικής κατάστασης όσον αφορά την πανδημία COVID-19.

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλει και άλλη έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 31 Μαρτίου 2022. Αυτή η δεύτερη έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει, ιδίως, αξιολόγηση του αντικτύπου του κανονισμού στη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ταξίδια και τον τουρισμό, την αποδοχή διαφορετικών τύπων εμβολίων, τα θεμελιώδη δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων, όπως επίσης στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

Πέραν των ζητημάτων που αναφέρονται ρητά στον κανονισμό, η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει επίσης επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των εκδοθέντων Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ, τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις σχετικά με το σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ και τη σύνδεση επιπλέον τρίτων χωρών με το σύστημα. Σε συνέχεια της πρώτης έκθεσης, περιέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης με βάση αποτελέσματα ταχέων διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων και αντισωμάτων, την έκδοση πιστοποιητικών με βάση

---

⁶ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953.

⁷ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 [COM(2021) 649 final].

εργαστηριακούς ελέγχους αντιγόνων και την περίοδο αποδοχής των πιστοποιητικών ανάρρωσης και εμβολιασμού. Τέλος, στην έκθεση εξηγείται ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή όντως εξέδωσε, στις 3 Φεβρουαρίου 2022, πρόταση για παράταση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ έως τις 30 Ιουνίου 2023⁸.

2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ COVID ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

2.1. Διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας και απαγόρευση των διακρίσεων

2.1.1. Η πανδημία COVID-19 και η ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ

Το δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στο έδαφος των κρατών μελών της ΕΕ είναι μεταξύ των δικαιωμάτων που εκτιμούν περισσότερο οι πολίτες της ΕΕ. Σε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου το 2020⁹, πάνω από 8 στους 10 απαντήσαντες (84 %) πίστευαν ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ εντός της ΕΕ έχει συνολικά οφέλη για την οικονομία της χώρας τους. Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 45 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών δεν είναι απόλυτο. Η άσκησή του δύναται να υπόκειται σε περιορισμούς, στον βαθμό που αυτοί εφαρμόζονται σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου της ΕΕ, και ιδίως τις αρχές της απαγόρευσης διακρίσεων¹⁰ και της αναλογικότητας¹¹. Για παράδειγμα, το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής των πολιτών της ΕΕ μπορεί να περιοριστεί για λόγους δημόσιας ασφάλειας¹².

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, τα κράτη μέλη έλαβαν μέτρα που περιόρισαν την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής εντός της ΕΕ

---

⁸ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 [COM(2022) 50 final].

⁹

<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/214273/Eurobarometer%20Report%20Summary%20-%20EU%20Citizenship%20&%20Democracy%20-%20July%202020.pdf>

¹⁰ Άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

¹¹ Άρθρο 52 παράγραφος 2 του Χάρτη και απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2002, υπόθεση *Baumbast και R*, C-413/99, EU:C:2002:493.

¹² Άρθρο 27 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

προκειμένου να προστατευθεί η δημόσια υγεία. Τα μέτρα αυτά είχαν ως στόχο να περιορίσουν τη διασπορά του SARS-CoV-2 και να προστατεύσουν τα συστήματα υγείας από υπέρβαση των δυνατοτήτων τους.

Η προστασία της δημόσιας υγείας μπορεί να συνιστά νόμιμο λόγο περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας. Εντούτοις, τέτοιου είδους περιορισμοί για λόγους δημόσιας υγείας πρέπει να τηρούν τις αρχές του δικαίου της ΕΕ όπως η αναλογικότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων. Τα μέτρα που λαμβάνονται δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα απολύτως αναγκαία για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η Επιτροπή εξακολούθησε να υπογραμμίζει το σημείο αυτό, το οποίο αναφέρεται επίσης στο άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, στο πλαίσιο των διαφόρων προτάσεων που εξέδωσε σχετικά με το ζήτημα της ελεύθερης κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19¹³.

Οι περιορισμοί που θέσπισαν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 έλαβαν διάφορες μορφές. Κατά το πρώιμο στάδιο της πανδημίας, τα κράτη μέλη έφτασαν σε σημείο να απαγορεύσουν την είσοδο ή την έξοδο από το έδαφός τους, ορισμένα μάλιστα επανεισάγοντας τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα εντός του χώρου Σένγκεν. Άλλα μέτρα περιλάμβαναν την υποχρέωση των ταξιδιωτών να υποβάλλονται σε διαγνωστικό έλεγχο για μόλυνση από τον SARS-CoV-2 ή σε αυτοαπομόνωση/καραντίνα. Ορισμένα κράτη μέλη απαιτούσαν επίσης από τους ταξιδιώτες να συμπληρώνουν έντυπο εντοπισμού επιβατών ή να πληρούν άλλες απαιτήσεις καταχώρισης πριν από ή κατά την είσοδο στο έδαφός τους.

Στον βαθμό που ορισμένοι ταξιδιωτικοί περιορισμοί είναι αναγκαίοι από άποψη δημόσιας υγείας και συνάδουν με τις αρχές της απαγόρευσης διακρίσεων και της αναλογικότητας, δεν παραβιάζουν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος της ΕΕ.

Αυτό είναι το πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκε ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ. Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι ο κανονισμός, με τον οποίο θεσπίστηκαν διαλειτουργικά πιστοποιητικά εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή, δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να

---

¹³ Βλ. πρόταση της Επιτροπής, της 4ης Σεπτεμβρίου 2020, για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 [COM(2020) 499 final], πρόταση της Επιτροπής, της 17ης Μαρτίου 2021, για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού, εξέτασης και ανάρρωσης, με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (ψηφιακό πράσινο πιστοποιητικό) [COM(2021) 130 final], πρόταση της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 2021, για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης για τη διευκόλυνση της ασφαλούς ελεύθερης κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, και την αντικατάσταση της σύστασης (ΕΕ) 2020/1475 [COM(2021) 749 final] και πρόταση της Επιτροπής, της 3ης Φεβρουαρίου 2022, για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) με σκοπό να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 [COM(2022) 50 final].

θεσπίσουν περιορισμούς στο δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας¹⁴. Αν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να μην ζητά αποδεικτικό του καθεστώτος εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, δεν υποχρεούται να το πράξει από τον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός δεν μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ.

Αντιθέτως, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ είχε —και εξακολουθεί να έχει— θετικό αντίκτυπο στην ελεύθερη κυκλοφορία σε μια περίοδο που τα κράτη μέλη περιορίζουν την άσκησή της για λόγους δημόσιας υγείας. Αυτό επιτυγχάνεται διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες δικαιούνται να αποκτήσουν διαλειτουργικά και αμοιβαία αποδεκτά πιστοποιητικά εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου και ανάρρωσης για την COVID-19, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν κατά την άσκηση του δικαιώματός τους ελεύθερης κυκλοφορίας. Όταν τα κράτη μέλη άρουν ορισμένους περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία για κατόχους αποδεικτικών εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης, ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ διασφαλίζει ότι οι πολίτες μπορούν να επωφελούνται, χωρίς διακρίσεις, από τις εν λόγω εξαιρέσεις με βάση πιστοποιητικά που εκδόθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό.

Ελλείπει του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, κανένα από τα εν λόγω δικαιώματα —απόκτησης πιστοποιητικού και εξαίρεσης από τους περιορισμούς κατά τον ίδιο τρόπο με τους πολίτες ενός κράτους μέλους με βάση το εν λόγω πιστοποιητικό— δεν θα υφίστατο. Επιπλέον, δεν θα υπήρχε ενιαίο πρότυπο για τη διασφάλιση της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των πιστοποιητικών COVID-19. Σε έρευνα που διενήργησε η Επιτροπή στις αρχές Φεβρουαρίου 2022, τα δύο τρίτα των κρατών μελών που απάντησαν ανέφεραν ότι, ελλείπει θέσπισης του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, θα εξέταζαν το ενδεχόμενο καθιέρωσης εθνικού πιστοποιητικού COVID-19. Παρότι οι πολίτες θα μπορούσαν να αποκτήσουν πιστοποιητικά εκδοθέντα από παρόχους υγειονομικής περίθαλψης, δεν θα υπήρχε καμία εγγύηση ότι τα λόγω πιστοποιητικά θα γίνονταν αποδεκτά —ή, απουσία ενός προτύπου κωδικοποίησης, κατανοητά— σε άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, η ύπαρξη πολλών διαφορετικών τύπων πιστοποιητικών θα αύξανε αναπόφευκτα τον κίνδυνο απάτης και πλαστογράφησης.

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, οι περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων εντός της ΕΕ που τέθηκαν σε εφαρμογή για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών απαιτήσεων των κρατών μελών για επίδειξη Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, θα πρέπει να αρθούν μόλις το επιτρέψει η επιδημιολογική κατάσταση. Ως εκ τούτου, η περίοδος εφαρμογής του κανονισμού για το

---

¹⁴ Βλ. επίσης Αιτιολογική σκέψη 14 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ: «Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στη διευκόλυνση της εφαρμογής των αρχών της αναλογικότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων σε σχέση με περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19, επιδιώκοντας παράλληλα ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας. Δεν θα πρέπει να νοείται ωσάν να διευκολύνει ή να ενθαρρύνει τη θέσπιση περιορισμών της ελεύθερης κυκλοφορίας ή περιορισμών άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων, ως αντίδραση στην πανδημία της COVID-19, δεδομένων των αρνητικών συνεπειών που έχουν οι περιορισμοί αυτοί στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ένωσης [...]».

Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ έχει ημερομηνία λήξης, υπό την έννοια ότι ο κανονισμός θα πρέπει να παύσει να εφαρμόζεται όταν θα έχει ξεπεραστεί η πανδημία και τα πιστοποιητικά δεν θα είναι πλέον αναγκαία για τη διευκόλυνση των ταξιδιών.

Πρόσφατα, η ΕΕ αντιμετώπισε ένα κύμα κρουσμάτων COVID-19 που προκάλεσε η ανησυχητική παραλλαγή Όμικρον¹⁵. Μετά την κορύφωση των κρουσμάτων της παραλλαγής Όμικρον, ένα υψηλό ποσοστό του πληθυσμού αναμένεται να χαίρει προστασίας από την COVID-19, τουλάχιστον για ένα χρονικό διάστημα, είτε λόγω εμβολιασμού είτε λόγω προηγούμενης λοίμωξης είτε και των δύο. Ωστόσο, μια νέα αύξηση των λοιμώξεων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2022, μεταξύ άλλων λόγω της εμφάνισης νέων ανησυχητικών παραλλαγών του SARS-CoV-2, είναι όντως πιθανή στον βαθμό που ο ιός εξακολουθεί να κυκλοφορεί ευρέως και οι διαφοροποιήσεις στα ποσοστά εμβολιασμού παγκοσμίως είναι μεγάλες. Όπως, εξάλλου, επισήμανε το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC), στην παρούσα φάση της πανδημίας COVID-19, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αβεβαιότητες¹⁶. Τέλος, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας δεν έχει κηρύξει ακόμη τη λήξη της κατάστασης έκτακτης ανάγκης για τη δημόσια υγεία σε διεθνές επίπεδο λόγω του SARS-CoV-2.

Συνεπώς, τα κράτη μέλη μπορεί να κρίνουν απαραίτητη τη διατήρηση ή την επαναθέσπιση απαίτησης για τους πολίτες της ΕΕ που ασκούν το οικείο δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία να προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης σε σχέση με την COVID-19 για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά τις 30 Ιουνίου 2022, την ημερομηνία κατά την οποία έχει οριστεί, προς το παρόν, η λήξη ισχύος του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ. Στην προαναφερθείσα έρευνα, το σύνολο ουσιαστικά των κρατών μελών που απάντησαν αναφέρθηκαν σε πιθανή ανάγκη για αποδεικτικά εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης, στο πλαίσιο ταξιδιών, κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2022 και του πρώτου εξαμήνου του 2023.

Ως εκ τούτου, προκειμένου, σε περίπτωση συνέχισης της εφαρμογής ορισμένων περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία για λόγους δημόσιας υγείας μετά τις 30 Ιουνίου 2022, οι πολίτες της ΕΕ να μην στερηθούν τη χρήση των Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ ως έναν αποτελεσματικό, ασφαλή και με σεβασμό στην ιδιωτική ζωή τρόπο απόδειξης του καθεστώτος τους εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης σε σχέση με την COVID-19, η Επιτροπή πρότεινε, στις 3 Φεβρουαρίου 2022, να παραταθεί η εφαρμογή του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ κατά 12 μήνες¹⁷. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να διασφαλιστεί με την πρόταση της Επιτροπής.

Όπως υπογραμμίζεται στην πρόταση, η παράταση του κανονισμού δεν θα πρέπει να εκληφθεί ως υποχρέωση των κρατών μελών, ιδίως εκείνων που αίρουν τα εγχώρια μέτρα δημόσιας υγείας, να διατηρήσουν ή να επιβάλουν περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία. Τα κράτη μέλη μπορούν κάλλιστα να άρουν όλα τα εν λόγω μέτρα παρά την ισχύ του

¹⁵ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

¹⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/RRA-19th%20update-27-jan-2022.pdf>

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PC0050&from=EL>

κανονισμού, καθώς κάθε περιορισμός, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης επίδειξης αποδεικτικού για οποιοδήποτε από τα τρία ιατρικά συμβάντα που καλύπτει το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, θα πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται μόνον εφόσον είναι αναγκαίος και αναλογικός.

Ως εκ τούτου, η παράταση κατά 12 μήνες του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ αποβλέπει στο να διασφαλιστεί ότι το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ παραμένει διαθέσιμο στην περίπτωση που παραστεί ανάγκη μετά τον Ιούνιο του 2022.

Αντιθέτως, η μη παράταση ισχύος του κανονισμού θα ανάγκαζε την Επιτροπή να προβεί σε κατάργηση του πλαισίου εμπιστοσύνης για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ στα τέλη Ιουνίου 2022. Αν προκύψει νέα ανάγκη χρήσης του πιστοποιητικού σε μεταγενέστερο χρόνο, λόγω εκ νέου επιβολής περιορισμών από τα κράτη μέλη κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2022 ή το πρώτο εξάμηνο του 2023, τότε θα είναι εξαιρετικά δύσκολη —αν όχι αδύνατη— η άμεση επανασύσταση του συστήματος, τόσο από νομική όσο και από τεχνική άποψη. Οι πολίτες της ΕΕ θα στερούνταν τη δυνατότητα χρήσης του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ ως καθιερωμένου μέσου απόδειξης της κατάστασής τους όσον αφορά την COVID-19 και, πιθανόν, θα βρίσκονταν αντιμέτωποι με την έλλειψη διασυνοριακής διαλειτουργικότητας των πιστοποιητικών COVID-19.

2.1.2. Συντονισμός σε επίπεδο περιορισμών της ελεύθερης κυκλοφορίας λόγω της πανδημίας COVID-19

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί συνάδουν με τους κανόνες και τα όρια που θέτει το δίκαιο της ΕΕ. Οι εν λόγω περιορισμοί θεσπίζονται, κατά κανόνα, σε μεμονωμένο επίπεδο —για παράδειγμα, η απέλαση πολίτη της ΕΕ ο οποίος δεν πληροί πλέον τους όρους διαμονής— και δεν απαιτούν τον συντονισμό μεταξύ πολλαπλών ή όλων των κρατών μελών. Εντούτοις, η πανδημία κατέδειξε ότι, απουσία συντονισμού, οι μονομερείς περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία που θέσπισαν κατ' ουσίαν όλα τα κράτη μέλη μπορούν να οδηγήσουν σε αβεβαιότητα τους πολίτες της ΕΕ, ακόμη και αν τα επιμέρους μέτρα αξιολογούνται ως σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.

Για να διασφαλιστεί συντονισμός στο σύνολο της ΕΕ, από την έναρξη της πανδημίας η Επιτροπή εργάστηκε από κοινού με τα κράτη μέλη για να προωθήσει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών στο θέμα αυτό¹⁸. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να εφαρμοστεί μια άρτια συντονισμένη, προβλέψιμη και διαφανής προσέγγιση στη θέσπιση ταξιδιωτικών περιορισμών που επιβάλλονται για την πρόληψη της διασποράς του ιού και τη

---

¹⁸ Επιπλέον, η Επιτροπή επανεξετάζει, επί του παρόντος τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία του 2009, για να βελτιώσει την ασφάλεια δικαίου για τους πολίτες της ΕΕ που ασκούν τα οικεία δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας και για να διασφαλίσει μια πιο αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία σε όλη την ΕΕ, όπως εξηγείται στην έκθεση του 2020 για την ιθαγένεια της ΕΕ (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0730>).

διαφύλαξη της υγείας των πολιτών, ούτως ώστε να συνεχιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ υπό ασφαλείς συνθήκες.

Στις 13 Οκτωβρίου 2020, στη βάση πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1475 σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19¹⁹. Η σύσταση του Συμβουλίου καθιέρωσε μια κοινή προσέγγιση όσον αφορά τα ακόλουθα βασικά σημεία: εφαρμογή κοινών κριτηρίων κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με τη θέσπιση περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία· αποτύπωση του κινδύνου μετάδοσης της νόσου COVID-19 σε χάρτη βάσει συμφωνημένου χρωματικού κώδικα, που δημοσίευσε το ECDC· και συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τα τυχόν μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν σε άτομα που μετακινούνται μεταξύ περιοχών. Ως απάντηση στις εξελίξεις της πανδημίας, η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας επικαιροποιήθηκε επανειλημμένα από τον Οκτώβριο του 2020²⁰.

Η έκδοση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 14 Ιουνίου 2021 ήταν άλλο ένα σημαντικό επίτευγμα στο πλαίσιο αυτό. Ένας από τους στόχους του κανονισμού είναι να συμβάλλει στη διευκόλυνση της σταδιακής και με συντονισμένο τρόπο άρσης των περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία που εφάρμοσαν τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, για την ανάσχεση της διασποράς του SARS-CoV-2. Για να αξιοποιηθεί στο έπακρο το πλαίσιο του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, την ίδια ημέρα το Συμβούλιο προέβη σε προσαρμογή της συντονισμένης προσέγγισης που προβλέπεται στη σύσταση (ΕΕ) 2020/1475²¹. Το Συμβούλιο επισήμανε ότι τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως το κυριότερο εργαλείο στο πλαίσιο των ταξιδιών εντός της ΕΕ²². Επιπλέον, η σύσταση του Συμβουλίου καθόρισε κοινή αντίληψη των όρων υπό τους οποίους τα εμβολιασμένα άτομα θα πρέπει να εξαιρούνται από τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς, καθώς και τυποποιημένες περιόδους ισχύος για τους διαγνωστικούς ελέγχους για τη λοίμωξη από SARS-CoV-2.

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, από κοινού με τη συντονισμένη προσέγγιση που καθορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, βοήθησαν τους

---

¹⁹ Σύσταση (ΕΕ) 2020/1475 του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, (ΕΕ L 337 της 14.10.2020, σ. 3).

²⁰ Σύσταση (ΕΕ) 2021/119 του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση της σύστασης (ΕΕ) 2020/1475 σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 (ΕΕ L 361 της 2.2.2021, σ. 1)· και σύσταση (ΕΕ) 2021/961 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για την τροποποίηση της σύστασης (ΕΕ) 2020/1475 σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 (ΕΕ L 2131 της 16.6.2021, σ. 1).

²¹ Σύσταση (ΕΕ) 2021/961 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για την τροποποίηση της σύστασης (ΕΕ) 2020/1475 σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 (ΕΕ L 2131 της 16.6.2021, σ. 1).

²² Αιτιολογική σκέψη 9 της σύστασης (ΕΕ) 2021/961 του Συμβουλίου.

πολίτες της ΕΕ να ασκούν το οικείο δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία σχετικά απρόσκοπτα στη διάρκεια του καλοκαιριού του 2021. Έκτοτε, το ποσοστό εμβολιαστικής κάλυψης αυξήθηκε σημαντικά σε όλη την ΕΕ και η διάθεση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ σημείωσε ταχεία πρόοδο. Ταυτόχρονα, τα κύματα των λοιμώξεων από την COVID-19 που προκάλεσαν οι ανησυχητικές παραλλαγές Δέλτα και Όμικρον στη διάρκεια του χειμώνα του 2021/2022 οδήγησαν τα κράτη μέλη στη λήψη πρόσθετων μέτρων δημόσιας υγείας, ορισμένα εκ των οποίων αφορούσαν τα ταξίδια μεταξύ των κρατών μελών, με στόχο την προστασία της υγείας των ατόμων αλλά και της δυναμικότητας των υγειονομικών συστημάτων.

Στις 25 Ιανουαρίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση (ΕΕ) 2022/107²³ σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης για τη διευκόλυνση της ασφαλούς ελεύθερης κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, η οποία αντικατέστησε τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1475, σηματοδοτώντας τη μετατόπιση από μια προσέγγιση «με βάση την περιοχή» σε μια προσέγγιση «με βάση το άτομο». Η σύσταση προβλέπει ότι οι κάτοχοι έγκυρου Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ δεν θα πρέπει κατά κανόνα να υπόκεινται σε επιπρόσθετους περιορισμούς, όπως διαγνωστικούς ελέγχους ή καραντίνα, ανεξαρτήτως του τόπου αναχώρησής τους στην ΕΕ. Στα πρόσωπα που δεν διαθέτουν έγκυρο Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, θα μπορούσε να ζητείται να υποβάλλονται σε διαγνωστικό έλεγχο πριν από ή το αργότερο 24 ώρες μετά την άφιξή τους. Στους ταξιδιώτες με ουσιώδη καθήκοντα ή ανάγκες, στους διασυνοριακά μετακινούμενους εργαζόμενους και σε παιδιά κάτω των 12 ετών δεν θα πρέπει να ζητείται να κατέχουν έγκυρο Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

Αυτή η προσέγγιση σε προσωπική βάση ενισχύει περαιτέρω την ελεύθερη κυκλοφορία όλων των ταξιδιωτών με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, καθώς οι ταξιδιώτες μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα βάσει πιστοποιητικού εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης. Μετά την έκδοση της σύστασης (ΕΕ) 2022/107 του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη ευθυγράμμισαν σταδιακά τις ταξιδιωτικές τους απαιτήσεις με τη εν λόγω προσέγγιση με βάση το άτομο. Από τις 4 Μαρτίου 2022, 21 κράτη μέλη είτε δεν εφαρμόζουν, σε κάθε περίπτωση, κανέναν πρόσθετο ταξιδιωτικό περιορισμό για τους κατόχους έγκυρου Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ είτε δεν εφαρμόζουν απολύτως κανέναν ταξιδιωτικό περιορισμό.

Ούτε η σύσταση (ΕΕ) 2022/107 του Συμβουλίου ούτε, όπως προαναφέρθηκε, ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να ζητούν από τους ταξιδιώτες να έχουν στην κατοχή τους Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ. Αντιθέτως, η Επιτροπή έχει προτρέψει τα κράτη μέλη, ιδίως όσα άρουν τα εγχώρια μέτρα δημόσιας υγείας, να αποσύρουν τα μέτρα αυτού του είδους²⁴. Πέντε κράτη μέλη²⁵ έχουν ήδη

²³ Σύσταση (ΕΕ) 2022/107 του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 2022, σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης για τη διευκόλυνση της ασφαλούς ελεύθερης κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, και την αντικατάσταση της σύστασης (ΕΕ) 2020/1475 (ΕΕ L 18 της 27.1.2022, σ. 110).

²⁴ Βλ. επίσης COM(2022) 50 final.

²⁵ Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβενία και Σουηδία.

άρει την απαίτηση κατοχής Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ για την είσοδο στο έδαφός τους.

Συνεπώς, το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και η σύσταση (ΕΕ) 2022/107 του Συμβουλίου [καθώς και η προηγούμενη σύσταση (ΕΕ) 2020/1475 του Συμβουλίου] αποτέλεσαν σημαντικά εργαλεία για τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της ΕΕ κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Στόχος τους ήταν να διασφαλίσουν μια άρτια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη θέσπιση περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία και θα εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην άρση αυτών των περιορισμών καθώς η επιδημιολογική κατάσταση θα βελτιώνεται.

2.1.3. Διασφάλιση μιας προσέγγισης που δεν εισάγει διακρίσεις

Το πλαίσιο για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ διασφαλίζει την απαγόρευση των διακρίσεων συμπεριλαμβάνοντας διαλειτουργικά πιστοποιητικά εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου και ανάρρωσης. Όλα τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να εκδίδουν τους τρεις διαφορετικούς τύπους πιστοποιητικών και η σύσταση (ΕΕ) 2022/107 του Συμβουλίου καθορίζει μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την αποδοχή τους. Ως εκ τούτου, όσο το δυνατόν περισσότερο άτομα μπορούν να επωφεληθούν από το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ κατά την άσκηση του δικαιώματός τους στην ελεύθερη κυκλοφορία. Όπως υπογραμμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 36, ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι θεσπίζει υποχρέωση εμβολιασμού, και το πιστοποιητικό δεν συνιστά «εμβολιαστικό διαβατήριο».

Ταυτόχρονα, ο εμβολιασμός, ο διαγνωστικός έλεγχος ή η ανάρρωση δεν μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμα από άποψη δημόσιας υγείας, δεδομένου ότι τα μη εμβολιασμένα και τα μερικώς εμβολιασμένα άτομα εξακολουθούν να διατρέχουν πολύ υψηλότερο κίνδυνο σοβαρών εκβάσεων²⁶. Αυτό αντικατοπτρίζεται επίσης στους εξ ορισμού διαφορετικούς κανόνες σχετικά με την εγκυρότητα των πιστοποιητικών.

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να αποδέχονται και τους τρεις τύπους πιστοποιητικών. Αυτό παραμένει ζήτημα πολιτικής απόφασης των κρατών μελών στον τομέα της δημόσιας υγείας, και ορισμένα κράτη μέλη όντως αποφάσισαν να μην αποδέχονται ορισμένα πιστοποιητικά, ιδίως τα πιστοποιητικά ανάρρωσης.

Εντούτοις, όταν ένα κράτος μέλος δέχεται ως αποδεικτικό στοιχείο τον εμβολιασμό, τον διαγνωστικό έλεγχο ή την ανάρρωση έπειτα από λοίμωξη από τον SARS-CoV-2 προκειμένου να άρει τους περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία, θα πρέπει να δέχεται, υπό τους ίδιους όρους, το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ το οποίο εκδίδεται με βάση τα ίδια ιατρικά συμβάντα. Το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ έχει την ίδια αξία, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους στο οποίο χορηγήθηκε το εμβόλιο ή πραγματοποιήθηκε ο διαγνωστικός έλεγχος. Τέλος, όπως επισημαίνεται στο σημείο 5) της

²⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/RRA-19-update-27-jan-2022.pdf>

σύστασης (ΕΕ) 2022/107 του Συμβουλίου, οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί δεν μπορούν να βασίζονται στην ιθαγένεια του ενδιαφερόμενου προσώπου.

2.1.4. Πληροφορίες δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ

Η Επιτροπή εξακολουθεί να παρακολουθεί την εφαρμογή από τα κράτη μέλη του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης για τη διευκόλυνση της ασφαλούς ελεύθερης κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Οι πληροφορίες από τα κράτη μέλη σχετικά με το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ συλλέγονται μέσω συνοπτικών πινάκων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή και το Συμβούλιο, και είναι επίσης διαθέσιμες στην πλατφόρμα Re-open EU, ένα διαδραστικό εργαλείο διαθέσιμο στο διαδίκτυο και ως εφαρμογή για κινητά²⁷.

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ προβλέπει ότι πρόσθετοι περιορισμοί στους κατόχους Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ μπορούν να επιβάλλονται μόνο εφόσον αυτοί είναι αναγκαίοι και αναλογικοί για την προστασία της δημόσιας υγείας ως απάντηση στην πανδημία COVID-19. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη 48 ώρες πριν από τη λήψη απόφασης για την επιβολή πρόσθετων περιορισμών²⁸.

Μεταξύ 13 Οκτωβρίου 2021 και 4 Μαρτίου 2022, δυνάμει της συγκεκριμένης διάταξης υπέβαλαν πληροφορίες τα ακόλουθα κράτη μέλη: Αυστρία, Βουλγαρία, Δανία, Ελλάδα, Κύπρος, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Πορτογαλία, Σουηδία και Φινλανδία. Αυτή η αύξηση στις κοινοποιήσεις σε σύγκριση με την προηγούμενη έκθεση μπορεί να εξηγηθεί λόγω των έκτακτων μέτρων που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της παραλλαγής Όμικρον. Οι πρόσθετοι περιορισμοί που κοινοποίησαν τα εν λόγω κράτη μέλη περιλάμβαναν, για παράδειγμα, διαγνωστικούς ελέγχους πριν από την αναχώρηση ή ελέγχους μετά την άφιξη, μεταξύ άλλων και για εμβολιασμένους και/ή αναρρώσαντες ταξιδιώτες. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, εφαρμόστηκαν απαιτήσεις καραντίνας.

Κατά την αρχική φάση εμφάνισης της παραλλαγής Όμικρον, η Επιτροπή έκρινε, σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης, ότι οι πρόσθετες απαιτήσεις για διαγνωστικούς ελέγχους πριν από την αναχώρηση συνιστούν κατάλληλο μέσο, το οποίο θα πρέπει να εξετάσουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων για την καθυστέρηση της διασποράς της νέας παραλλαγής²⁹. Στο μεταξύ, ωστόσο, με δεδομένη την ευρείας κλίμακας μετάδοση της παραλλαγής Όμικρον στον πληθυσμό στο σύνολο της ΕΕ, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να άρουν τυχόν απαιτήσεις για διαγνωστικούς ελέγχους σε σχέση με ταξίδια εντός της ΕΕ που επιβάλλονται σε εμβολιασμένους και αναρρώσαντες για την αντιμετώπιση της

²⁷ <https://reopen.europa.eu/el/>

²⁸ Άρθρο 11 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

²⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Κοινή αντιμετώπιση των σημερινών και των νέων προκλήσεων της νόσου COVID-19 [COM(2021) 764 final].

εμφάνισης της Όμικρον. Από τις 4 Μαρτίου 2022, κανένα κράτος μέλος δεν διατήρησε τους πρόσθετους περιορισμούς που εφαρμόστηκαν ειδικά για την αντιμετώπιση της παραλλαγής Όμικρον.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τα μέτρα δημόσιας υγείας, που εξακολουθούν επί τους παρόντος να εφαρμόζουν όλα τα κράτη μέλη και τα οποία επηρεάζουν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών, όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με το δίκαιο της ΕΕ, και ιδίως με τις αρχές της αναλογικότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

2.1.5. Άλλες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ προβλέπει ότι τα πιστοποιητικά εμβολιασμού πρέπει να εκδίδονται από το κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται ο εμβολιασμός. Εάν οι πολίτες εμβολιαστούν σε δύο διαφορετικά κράτη μέλη, το πρώτο κράτος μέλος θα πρέπει να εκδώσει Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ που θα αναφέρει την πρώτη δόση και το δεύτερο κράτος μέλος θα πρέπει να εκδώσει, με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων ότι η πρώτη δόση πραγματοποιήθηκε σε άλλο κράτος μέλος, Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ που θα αναφέρει τη δεύτερη δόση (το πιστοποιητικό θα αναφέρει «2/2» ως τον αριθμό των δόσεων που χορηγήθηκαν). Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν για τις αναμνηστικές δόσεις: το κράτος μέλος στο οποίο χορηγήθηκε η αναμνηστική δόση θα πρέπει να εκδίδει, με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων ότι η αρχική σειρά εμβολιασμού πραγματοποιήθηκε σε άλλο κράτος μέλος, Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ που θα αναφέρει την τελευταία δόση (στο πιστοποιητικό θα αναγράφεται «3/3» ή «2/1», ανάλογα με τον τύπο του εμβολίου). Οι εν λόγω κανόνες αποσαφηνίζονται επίσης στην πρόταση της Επιτροπής για παράταση της εφαρμογής του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ (βλ. τμήμα 2.9).

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, τα πιστοποιητικά εμβολιασμού που εκδίδονται από ένα κράτος μέλος μετά τη χορήγηση δόσης εμβολίου κατά της COVID-19 πρέπει πράγματι να περιέχουν «τον αριθμό των δόσεων που χορηγήθηκαν στον κάτοχο», δηλαδή όχι μόνο τον αριθμό των δόσεων που χορηγήθηκαν στο κράτος μέλος το οποίο εκδίδει τα πιστοποιητικά. Δεδομένου ότι το πιστοποιητικό πρέπει να εκδίδεται μετά τη χορήγηση κάθε δόσης, ο πολίτης τον οποίο αφορά θα πρέπει κατά κανόνα να έχει στην κατοχή του Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, το οποίο συνιστά αξιόπιστη απόδειξη της χορήγησης των προηγούμενων δόσεων.

Η έκδοση ορθού πιστοποιητικού εμβολιασμού με τον μορφότυπο του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ δεν θα πρέπει να υπόκειται σε πρόσθετες διοικητικές απαιτήσεις οι οποίες δεν προβλέπονται στον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ. Ειδικότερα, ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ δεν απαιτεί από τον ενδιαφερόμενο να εγγραφεί στο σύστημα υγείας του κράτους μέλους που χορηγεί το εμβόλιο ούτε να προσκομίσει τον αριθμό παρτίδας των προηγούμενων δόσεων πριν από την έκδοση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ.

Εντούτοις, υπήρξαν περιπτώσεις πολιτών που ανέφεραν δυσκολίες στην απόκτηση ορθών Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ, ιδίως πιστοποιητικών εμβολιασμού. Για παράδειγμα, πολίτες ανέφεραν προβλήματα στη λήψη Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ από το κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιήθηκε ο εμβολιασμός τους διότι δεν διέθεταν εθνικό αριθμό μητρώου ή αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης. Άλλα προβλήματα προέκυψαν σε περιπτώσεις που πολίτες έλαβαν δόσεις του εμβολίου κατά της COVID-19 σε διαφορετικά κράτη μέλη. Συνήθως, οι πολίτες ανέφεραν ότι σε περίπτωση χορήγησης της δεύτερης ή της αναμνηστικής τους δόσης σε ένα κράτος μέλος, το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ που τους εκδόθηκε στη συνέχεια παρέλειπε τις προηγούμενες δόσεις που χορηγήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος. Στις εν λόγω περιπτώσεις, ο αριθμός των δόσεων που αναγραφόταν στο πιο πρόσφατο πιστοποιητικό δεν ανταποκρινόταν στον ορθό αριθμό δόσεων που χορηγήθηκαν στον ενδιαφερόμενο.

Όπως υπογραμμίζεται στην πρώτη έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, η Επιτροπή συνέχισε τις τακτικές επαφές της με τα κράτη μέλη ώστε να τα βοηθήσει σε τεχνικό επίπεδο να επιλύσουν τα εν λόγω προβλήματα το συντομότερο δυνατόν. Πολλά προβλήματα έχουν ήδη επιλυθεί μ' αυτόν τον τρόπο. Για να αποκτήσει μια γενική εικόνα τυχόν προβλημάτων που εξακολουθούν να υπάρχουν, η Επιτροπή διενήργησε έρευνα μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με το θέμα στο τέλος του 2021 και ζήτησε από τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τα διαπιστωθέντα προβλήματα. Επί του παρόντος, η Επιτροπή εξετάζει τις απαντήσεις των κρατών μελών και θα δώσει τη δέουσα συνέχεια προκειμένου να επιλυθούν τυχόν επίμονα προβλήματα.

Ορισμένα από τα εν λόγω προβλήματα σχετίζονται με τον σκόπιμα αποκεντρωμένο χαρακτήρα του πλαισίου για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, το οποίο, αφενός, δεν προβλέπει τη δημιουργία βάσης δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ για τον εμβολιασμό κατά της COVID-19, τον διαγνωστικό της έλεγχο και την ανάρρωση από αυτή και, αφετέρου, δεν συνδέει τέτοιου είδους υπάρχουσες βάσεις δεδομένων σε επίπεδο κρατών μελών. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει αυτόματη ανταλλαγή δεδομένων η οποία θα επέτρεπε στα κράτη μέλη την εύκολη έκδοση πιστοποιητικών με βάση στοιχεία αποθηκευμένα σε άλλο κράτος μέλος, όπως στοιχεία σχετικά με δόση εμβολίου κατά της COVID-19 που χορηγήθηκε προηγουμένως. Συνεπώς, τα κράτη μέλη εξαρτώνται από την προσκόμιση εκ μέρους των πολιτών αποδεικτικών χορήγησης των προηγούμενων δόσεων σε άλλα κράτη μέλη, ιδίως με τη μορφή Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ.

Για να παράσχει στους πολίτες πρόσθετες πληροφορίες, η Επιτροπή δημοσίευσε απαντήσεις στις πιο συχνές ερωτήσεις σχετικά με το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, τους εμβολιασμούς και τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς³⁰, οι οποίες επικαιροποιήθηκαν στις 11 Μαρτίου 2022.

---

³⁰ Διατίθενται στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/movement-and-residence/eu-digital-covid-certificate-vaccinations-and-travel-restrictions_en

2.2. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και η εφαρμογή του συνάδουν πλήρως με τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων, διασφαλίζοντας, για παράδειγμα, ότι ο όγκος των δεδομένων που συλλέγονται περιορίζεται στον απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών τους. Ειδικότερα, προβλέπει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στα οποία αποκτάται πρόσβαση στο πλαίσιο της διαδικασίας επαλήθευσης δεν πρέπει να διατηρούνται. Το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ αποθηκεύεται και επαληθεύεται απογραμμικά και, ως εκ τούτου, το εκδίδον κράτος μέλος δεν ενημερώνεται σχετικά με την επαλήθευση ενός πιστοποιητικού. Η Επιτροπή διασφαλίζει επίσης συμμόρφωση με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων στο πλαίσιο της εφαρμογής κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού.

Το επίπεδο ασφάλειας των ίδιων των Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ έχει αποδειχθεί ότι είναι αξιόπιστο. Η διασφάλιση της συμμόρφωσης των συστημάτων έκδοσης με την προστασία των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των πληροφοριών, είναι ευθύνη που υπέχουν τα κράτη μέλη. Παρότι έχουν υπάρξει καταγγελίες για απάτη στην έκδοση πιστοποιητικών, δεν υπάρχει λόγος να θεωρηθεί ότι έχουν παραβιαστεί κρυπτογραφικά κλειδιά για την υπογραφή και τη γνησιότητα των Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ (βλ. επίσης τμήμα 2.6.2).

Όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να χρησιμοποιήσουν το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ για εγχώριους σκοπούς, αυτό πρέπει να προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, η οποία οφείλει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις περί προστασίας δεδομένων (βλ. επίσης τμήμα 2.5)³¹. Η επιβολή της συμμόρφωσης με τους εν λόγω εθνικούς κανόνες είναι ευθύνη των εθνικών αρχών.

2.3. Ταξίδια και τουρισμός

Η πανδημία COVID-19 είχε και εξακολουθεί να έχει σφοδρό αντίκτυπο σε διάφορους τομείς, μεταξύ των οποίων οι μεταφορές και ο τουρισμός επλήγησαν ιδιαίτερα. Σε αυτό το δυσχερές πλαίσιο, το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και οι προσπάθειες για την καθιέρωση μιας συντονισμένης προσέγγισης για τα ταξίδια σε επίπεδο ΕΕ έτυχαν θερμής υποδοχής από τις ενώσεις στους τομείς των ταξιδιών και του τουρισμού ως σημαντικές εξελίξεις που επιτρέπουν και ενθαρρύνουν τους πολίτες να ταξιδέψουν, παρέχοντας την αναγκαία προβλεψιμότητα. Επιπλέον, ο θετικός αντίκτυπος του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ εκτείνεται πέραν της ΕΕ.

Από την εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, ο τομέας των μεταφορών ήταν από τους τομείς που δέχθηκαν το σφοδρότερο πλήγμα. Μετά τα διάφορα κύματα μολύνσεων και τα αντίστοιχα μέτρα που λήφθηκαν για την ανάσχεσή τους, εντοπίστηκαν διάφορες πτυχές που ευθύνονται για τις επιπτώσεις της πανδημίας στον συγκεκριμένο τομέα. Σε βραχυπρόθεσμο

---

³¹ Αιτιολογική σκέψη 48 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

επίπεδο, οι επιπτώσεις οφείλονται στα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας, σε άλλους περιορισμούς, καθώς και στις ηθελημένες προσπάθειες των ατόμων να αποφύγουν τη μόλυνση. Επιπλέον, οι αλλαγές στις μεταφορικές δραστηριότητες μπορεί να οφείλονται σε διάφορους παράγοντες: στην εξέλιξη της πανδημίας, συμπεριλαμβανομένων του ποσοστού εμβολιαστικής κάλυψης, των αλλαγών στις συμπεριφορές (αποδοχή του εμβολιασμού, ανάγκη/επιθυμία για ταξίδια, επιλογή του τρόπου μετακίνησης), καθώς και στην οικονομική ανάκαμψη του τομέα μεταφορικών υπηρεσιών.

Η ανάλυση του αριθμού των εμπορικών πτήσεων³² καταδεικνύει ότι το χαμηλότερο επίπεδο καταγράφηκε κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο του 2020, οι οποίοι αντιστοιχούν στην περίοδο επιβολής περιορισμού της κυκλοφορίας και αυστηρών ταξιδιωτικών περιορισμών στα περισσότερα κράτη μέλη. Με εξαίρεση τους πρώτους τρεις μήνες, σε επίπεδο ΕΕ, ο αριθμός των πτήσεων ήταν υψηλότερος το 2021 σε σύγκριση με το 2020 όλους τους μήνες και ακολούθησε τις ίδιες εποχικές διακυμάνσεις με τα προηγούμενα έτη: σε επίπεδο ΕΕ, ο μεγαλύτερος αριθμός παρατηρήθηκε τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, με κορύφωση τον Αύγουστο, η οποία συνοδεύτηκε από σταδιακή πτώση τους ακόλουθους μήνες. Η ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με τον αριθμό των επιβατών αεροπορικών μεταφορών³³ φαίνεται να επιβεβαιώνει αυτό το μοντέλο, καθώς το υψηλότερο ποσοστό επιβατών αεροπορικών μεταφορών παρατηρήθηκε τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2021, περίοδο που συμπίπτει με τη διάθεση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ. Εντούτοις, το επίπεδο του 2019 δεν επιτεύχθηκε σε καμία από τις χώρες με διαθέσιμα στοιχεία³⁴.

Οι ενώσεις στους τομείς των ταξιδιών και του τουρισμού υποδέχθηκαν θετικά το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ως σημαντική συνεισφορά στην επανέναρξη του τουριστικού οικοσυστήματος της ΕΕ το καλοκαίρι του 2021 και μετά. Η συμμαχία European Tourism Manifesto Alliance, μια ομάδα 70 δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών τουρισμού, ανέφερε ότι «η εφαρμογή του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ ήταν τεράστια επιτυχία»³⁵.

Παρότι το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ είχε ως σκοπό να διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ, συνέβαλε ολοένα και περισσότερο στην αποκατάσταση των διεθνών ταξιδιών προς την ΕΕ και εκτός. Στο πλαίσιο αυτό, στις 22 Φεβρουαρίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε τροποποίηση της σύστασης (ΕΕ) 2020/912 σχετικά με τον προσωρινό περιορισμό των μη αναγκαίων ταξιδιών προς την ΕΕ και την πιθανή άρση του εν λόγω περιορισμού³⁶. Η σύσταση προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να άρουν τον προσωρινό περιορισμό των μη αναγκαίων ταξιδιών προς της ΕΕ για άτομα εμβολιασμένα με εμβόλιο που έχει την έγκριση της ΕΕ ή του ΠΟΥ και για άτομα που έχουν αναρρώσει από τη νόσο

---

³² Eurostat, «Commercial flights by reporting country – monthly data», 10-02-2022, διατίθεται στη διεύθυνση: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=avia_tf_cm&lang=en

³³ Eurostat, «Air passenger transport by reporting country», 14-02-2022, διατίθεται στη διεύθυνση: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=avia_paoc&lang=en

³⁴ Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το Βέλγιο, την Ελλάδα, τη Ρουμανία και τη Σλοβενία.

³⁵ <https://tourismmanifesto.eu/position-on-the-european-commissions-proposals-for-council-recommendations-on-intra-eu-and-international-travel/>

³⁶ Σύσταση (ΕΕ) 2022/290 του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 2022, για την τροποποίηση της σύστασης (ΕΕ) 2020/912 του Συμβουλίου σχετικά με τον προσωρινό περιορισμό των μη αναγκαίων ταξιδιών προς την ΕΕ και την πιθανή άρση του εν λόγω περιορισμού (ΕΕ L 43 της 24.2.2022, σ. 79).

COVID-19 πριν από το ταξίδι προς την ΕΕ (βλ. επίσης τμήμα 2.4 παρακάτω). Το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και τα πιστοποιητικά COVID-19 που εκδόθηκαν από τρίτες χώρες και θεωρούνται ισοδύναμα σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίστηκε με τον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως το πρωταρχικό μέσο για να αποδεικνύεται η πραγματοποίηση διαγνωστικού ελέγχου και εμβολιασμού και ως το μοναδικό μέσο για την απόδειξη ανάρρωσης, δεδομένου ότι μπορούν να επαληθευτούν με ασφάλεια. Τέλος, παρότι δεν προβλέπεται στον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ μπορεί να διευκολύνει τα ταξίδια πολιτών της ΕΕ σε τρίτες χώρες, ιδίως σε όσες συνδέονται με το σύστημα της ΕΕ μέσω «απόφασης ισοδυναμίας» (βλ. τμήμα 2.7.1).

Ως αποτέλεσμα, διεθνείς οργανισμοί σε θέματα τουρισμού εξέφρασαν την υποστήριξή τους στο Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και/ή αναγνώρισαν ότι αυτό κατέστη διεθνές πρότυπο για τη διευκόλυνση των ταξιδιών στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Σε αυτούς περιλαμβάνεται ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης³⁷, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού³⁸ και η Ομάδα των 20³⁹.

Το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ δεν διευκόλυνε απλώς τα ταξίδια των πολιτών της ΕΕ, αλλά τους παρείχε επίσης ένα αξιόπιστο και αποδεκτό έγγραφο, το οποίο μπορούσαν να χρησιμοποιούν σε περίπτωση που το κράτος μέλος του προορισμού τους χρησιμοποιούσε τα πιστοποιητικά COVID-19 για εγχώριους σκοπούς, όπως η πρόσβαση σε εστιατόρια, μπαρ ή ξενοδοχεία (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εγχώρια χρήση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, βλ. το τμήμα 2.5).

2.4. Αποδοχή διαφορετικών ειδών εμβολίων και διαγνωστικών ελέγχων για την COVID-19

Όπως προβλέπεται στον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αποδέχονται τα πιστοποιητικά εμβολιασμού για εμβόλια που έχουν λάβει άδεια κυκλοφορίας στην ΕΕ ως λόγο εξαιρέσεως από περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία⁴⁰. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης, αλλά δεν υποχρεούνται, να αποφασίσουν⁴¹ την εξαιρέση από τους περιορισμούς ταξιδιωτών που έχουν λάβει εμβόλιο για το οποίο έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία καταχώρισης για χρήση έκτακτης ανάγκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ)⁴² ή το οποίο έχει λάβει άδεια σε εθνικό επίπεδο από άλλο κράτος μέλος⁴³.

³⁷ <https://www.oecd-forum.org/posts/the-oecd-safe-international-mobility-initiative>

³⁸ <https://www.unwto.org/news/vaccines-and-digital-solutions-to-ease-travel-restrictions>

³⁹ <https://www.oecd.org/cfe/g20-rome-guidelines-for-the-future-of-tourism-d11080db-en.htm>

⁴⁰ Άρθρο 5 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

⁴¹ Άρθρο 5 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

⁴² <https://extranet.who.int/pqweb/key-resources/documents/status-covid-19-vaccines-within-who-eulpq-evaluation-process>

⁴³ Σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/83/EΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67).

Όσον αφορά τα εμβόλια για τα οποία έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία καταχώρισης για χρήση έκτακτης ανάγκης του ΠΟΥ, παρατηρήθηκε αυξημένη αποδοχή από τα κράτη μέλη, και η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής υγειονομικής ασφάλειας που συστάθηκε με το άρθρο 17 της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ⁴⁴, προκειμένου να συλλέξει πληροφορίες σχετικά με τα εμβόλια κατά της COVID-19 που δεν έχουν αδειοδοτηθεί σε επίπεδο ΕΕ και τα οποία τα κράτη μέλη αποδέχονται προκειμένου να άρουν μέτρα σχετικά με τα ταξίδια, όπως οι πρόσθετοι διαγνωστικοί έλεγχοι ή η καραντίνα. Όπως προαναφέρθηκε, η τελευταία τροποποίηση της σύστασης (ΕΕ) 2020/912 του Συμβουλίου, σχετικά με τον προσωρινό περιορισμό των μη αναγκαίων ταξιδιών προς την ΕΕ και την πιθανή άρση του εν λόγω περιορισμού, προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να άρουν τον προσωρινό περιορισμό των μη αναγκαίων ταξιδιών προς την ΕΕ και όσον αφορά άτομα που έχουν λάβει εμβόλιο που έχει έγκριση του ΠΟΥ. Ωστόσο, οι εν λόγω ταξιδιώτες ενδέχεται να υπόκεινται σε πρόσθετες απαιτήσεις, όπως διαγνωστικούς ελέγχους, καραντίνα ή χορήγηση εμβολίου αδειοδοτημένου στην ΕΕ.

Όσον αφορά τους διαγνωστικούς ελέγχους για μόλυνση από τον SARS-CoV-2, περίπου τα δύο τρίτα των κρατών μελών αποδέχονται, για λόγους ταξιδιών, πιστοποιητικά που εκδόθηκαν βάσει ταχέων διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων υψηλής ποιότητας. Τα κράτη μέλη που δεν αποδέχονται τους ταχείς διαγνωστικούς ελέγχους αντιγόνων αναφέρουν, ιδίως, τα υψηλά ποσοστά ψευδώς αρνητικών αποτελεσμάτων ως λόγο απόρριψης των εν λόγω πιστοποιητικών. Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να τα αποδέχονται, υπό την προϋπόθεση ότι ενεργούν με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις.

2.5. Χρήση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ για εγχώριους σκοπούς

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ καλύπτει τη χρήση των πιστοποιητικών για ταξίδια εντός της ΕΕ κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Δεν υπαγορεύει ούτε απαγορεύει άλλες χρήσεις των πιστοποιητικών COVID-19 για εγχώριους σκοπούς, όπως για τη ρύθμιση της πρόσβασης σε εκδηλώσεις, εστιατόρια, αθλητικές εγκαταστάσεις, δημόσιες συγκοινωνίες ή χώρους εργασίας.

Αν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να χρησιμοποιούν το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ για άλλους σκοπούς, αυτό πρέπει να προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, η οποία οφείλει να συμμορφώνεται ιδίως με τις απαιτήσεις περί προστασίας δεδομένων⁴⁵. Ταυτόχρονα, όταν ένα κράτος μέλος θεσπίζει σύστημα πιστοποιητικών COVID-19 για εγχώριους σκοπούς, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα Ψηφιακά Πιστοποιητικά COVID της ΕΕ μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται⁴⁶. Αυτό διασφαλίζει ότι οι ταξιδιώτες από άλλα κράτη

---

⁴⁴ Απόφαση αριθ. 1082/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με σοβαρές διασυννοριακές απειλές κατά της υγείας και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2119/98/ΕΚ (ΕΕ L 293 της 5.11.2013, σ. 1).

⁴⁵ Αιτιολογική σκέψη 48 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

⁴⁶ Αιτιολογική σκέψη 49 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα πιστοποιητικά τους κατά τη διάρκεια της παραμονής τους.

Στο διάστημα που μεσολάβησε από την τελευταία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, επήλθαν αλλαγές στη χρήση των πιστοποιητικών COVID-19 για εγχώριους σκοπούς. Ως αντίδραση στον αυξανόμενο αριθμό κρουσμάτων το φθινόπωρο του 2021, ορισμένα κράτη μέλη απαίτησαν τη χρήση πιστοποιητικών COVID-19 για επιπρόσθετους σκοπούς, όπως, για παράδειγμα, στο πλαίσιο των εγχώριων δημόσιων συγκοινωνιών ή για την πρόσβαση στον χώρο εργασίας. Εντούτοις, στις αρχές του 2022 ορισμένα κράτη μέλη άρχισαν να περιορίζουν ή απέσυραν πλήρως την απαίτηση πιστοποιητικών COVID-19 για εγχώριους σκοπούς. Στην έρευνα που διενέργησε η επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας, πέντε χώρες⁴⁷ ανέφεραν ότι η εγχώρια χρήση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ είχε ήδη ανασταλεί και πέντε ανέφεραν ότι οι συζητήσεις για την αναστολή της ήταν σε εξέλιξη⁴⁸.

Δεδομένου ότι η εγχώρια χρήση πιστοποιητικών COVID-19 δεν καλύπτεται από τον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θέσουν δικούς τους κανόνες και όρους αποδοχής. Παρότι η Επιτροπή εξακολουθεί να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εναρμονίσουν τους οικείους κανόνες για εγχώρια χρήση με τους κανόνες αποδοχής που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των ταξιδιών, εξακολουθούν να υφίστανται αποκλίσεις. Για παράδειγμα, ενώ οκτώ κράτη μέλη ανέφεραν, στο πλαίσιο της έρευνας, ότι τα πιστοποιητικά εμβολιασμού που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση της αρχικής σειράς εμβολιασμών γίνονται αποδεκτά για εγχώρια χρήση για διάστημα 270 ημερών, σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των ταξιδιών, τα άλλα κράτη μέλη ανέφεραν διαφορετικές περιόδους αποδοχής. Δώδεκα κράτη μέλη ανέφεραν ότι τα πιστοποιητικά τα οποία αποδεικνύουν τη χορήγηση αναμνηστικής δόσης γίνονται αποδεκτά για εγχώρια χρήση για απεριόριστο χρονικό διάστημα, όπως ισχύει στο πλαίσιο των ταξιδιών.

Ερευνητές επιχείρησαν να εκτιμήσουν τον αντίκτυπο των απαιτήσεων για πιστοποιητικά COVID-19. Σε προδημοσίευση άρθρου ερευνητών του πανεπιστημίου Simon Fraser στη British Columbia εκτιμάται ότι υπήρξε σημαντική αύξηση στους εμβολιασμούς και διαρκή, σωρευτικά οφέλη μετά την ανακοίνωση απαίτησης για εγχώριο πιστοποιητικό COVID-19, αντίστοιχη με την τάση που παρατηρήθηκε κατά την προαναγγελία⁴⁹. Σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση «The Lancet», διαπιστώνεται ότι η θέσπιση των πιστοποιητικών COVID-19 οδήγησε σε αύξηση των εμβολιασμών 20 ημέρες πριν από την προβλεπόμενη εφαρμογή, ενώ τα αποτελέσματα διήρκεσαν έως και 40 ημέρες μετά⁵⁰. Σε μελέτη που δημοσιεύθηκε από ερευνητές της δεξαμενής σκέψης «Bruegel» εκτιμάται ότι η ανακοίνωση σχετικά με τα πιστοποιητικά COVID στη διάρκεια του καλοκαιριού του 2021 οδήγησε σε αύξηση του ποσοστού εμβολιαστικής κάλυψης στον συνολικό πληθυσμό έως το

---

⁴⁷ Τσεχία, Ισπανία, Φινλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία.

⁴⁸ Εσθονία, Κροατία, Λετονία, Αυστρία και Σλοβακία.

⁴⁹ <https://doi.org/10.1101/2021.10.21.21265355>

⁵⁰ [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(21\)00273-5](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(21)00273-5)

τέλος του έτους κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες στη Γαλλία, κατά 6,2 ποσοστιαίες μονάδες στη Γερμανία και κατά 9,7 ποσοστιαίες μονάδες στην Ιταλία⁵¹. Επιπλέον, οι συντάκτες εκτιμούν ότι απομάκρυνε το ενδεχόμενο 3 979 πρόσθετων θανάτων στη Γαλλία, 1 133 στη Γερμανία και 1 331 στην Ιταλία, ενώ απέτρεψε απώλειες στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ύψους 6 δισ. EUR στη Γαλλία, 1,4 δισ. EUR στη Γερμανία και 2,1 δισ. EUR στην Ιταλία. Ειδικότερα, οι συντάκτες υποστηρίζουν ότι η εφαρμογή των πιστοποιητικών COVID μείωσε σημαντικά την πίεση στις μονάδες εντατικής θεραπείας και, στη Γαλλία, απέτρεψε την πιθανότητα υπέρβασης του ποσοστού πληρότητας όπου προηγουμένως θεσπίστηκαν μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας.

2.6. Τεχνική εφαρμογή

2.6.1. Αριθμός εκδοθέντων Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ

Έως την 1η Μαρτίου 2022, τα κράτη μέλη εξέδωσαν περισσότερα από 1,72 δισεκατομμύρια Ψηφιακά Πιστοποιητικά COVID της ΕΕ, εκ των οποίων 1,15 δισεκατομμύρια πιστοποιητικά εμβολιασμού, 511 εκατομμύρια πιστοποιητικά διαγνωστικού ελέγχου και 55 εκατομμύρια πιστοποιητικά ανάρρωσης⁵². Στο παράρτημα I περιλαμβάνεται λεπτομερής ανάλυση ανά κράτος μέλος.

2.6.2. Πύλη της ΕΕ και εργασίες σε τεχνικό επίπεδο

Οι τεχνικές προδιαγραφές, τα πρότυπα και οι κατευθυντήριες γραμμές για την κοινή έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ αναπτύχθηκαν από κοινού από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του δικτύου ηλεκτρονικής υγείας eHealth⁵³. Όλες οι προδιαγραφές που αναπτύχθηκαν από το δίκτυο eHealth βασίζονται σε ανοικτά πρότυπα και δημοσιεύονται ως ανοικτή πηγή στον δικτυακό τόπο του δικτύου eHealth⁵⁴ και στο GitHub⁵⁵. Αυτό διευκόλυνε τη διαλειτουργικότητα με συστήματα που αναπτύσσονται από τρίτες χώρες (βλ. τμήμα 2.7.1 παρακάτω).

Από τον Οκτώβριο του 2021, στις εργασίες τεχνικού επιπέδου για την περαιτέρω αναβάθμιση του συστήματος Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ συμπεριλήφθηκε η βελτίωση της κωδικοποίησης των αναμνηστικών δόσεων (βλ. τμήμα 2.8.1 παρακάτω) και, ιδίως, η ανάπτυξη ενός μηχανισμού για την ανταλλαγή καταστάσεων ανακληθέντων Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ.

Ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ προβλέπει ότι το οικείο πλαίσιο εμπιστοσύνης μπορεί να υποστηρίξει την ανταλλαγή καταστάσεων ανάκλησης

⁵¹ <https://www.bruegel.org/2022/01/the-effect-of-covid-certificates-on-vaccine-uptake-public-health-and-the-economy/>

⁵² Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος ήταν σε θέση να παράσχει μόνο έναν συνολικό αριθμό και για τους τρεις τύπους πιστοποιητικών, αυτά συμπεριλαμβάνονται στον αριθμό των εκδοθέντων πιστοποιητικών εμβολιασμού, δεδομένου ότι αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των εκδοθέντων πιστοποιητικών.

⁵³ Το δίκτυο eHealth είναι ένα εθελοντικό δίκτυο που συνδέει τις αρμόδιες για την ηλεκτρονική υγεία εθνικές αρχές που ορίζουν τα κράτη μέλη, το οποίο δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 14 της οδηγίας 2011/24/ΕΕ.

⁵⁴ https://ec.europa.eu/health/ehealth-digital-health-and-care/ehealth-and-covid-19_el

⁵⁵ <https://github.com/eu-digital-green-certificates>

πιστοποιητικών που περιέχουν τους μοναδικούς αναγνωριστικούς κωδικούς πιστοποιητικών των ανακληθέντων πιστοποιητικών⁵⁶. Η ανάκληση πιστοποιητικών μπορεί να συμβάλει στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας σε περίπτωση πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί εσφαλμένα, κατόπιν απάτης ή μετά την αναστολή της χρήσης παρτίδας εμβολίων κατά της COVID-19 που διαπιστώθηκε ότι ήταν ελαττωματική⁵⁷.

Μετά τη διάθεση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, υπήρξαν καταγγελίες για έκδοση μικρού αριθμού Ψηφιακών Πιστοποιητικών COVID της ΕΕ που ήταν αποτέλεσμα απάτης. Όπως εξακρίβωσε η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, γι' αυτές τις λίγες περιπτώσεις ευθύνονταν, κατά κανόνα, μεμονωμένοι υπάλληλοι των εξουσιοδοτημένων εκδοτών πιστοποιητικών που εξέδωσαν έγκυρα πιστοποιητικά που ήταν αντικείμενο απάτης ή παρατυπίας. Είναι σημαντικό ότι οι εθνικές αρχές εξακολουθούν να παρακολουθούν τις εν λόγω υποθέσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, αρκετά κράτη μέλη έχουν ήδη εφαρμόσει λύσεις ανάκλησης σε εγχώριο επίπεδο, δηλαδή όσον αφορά τα πιστοποιητικά που εκδίδουν οι ίδιες. Η Επιτροπή, από κοινού με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, έχει εργαστεί για την ανάπτυξη ενός μηχανισμού που επιτρέπει την ταχεία και ασφαλή ανταλλαγή καταστάσεων ανάκλησης πιστοποιητικών μεταξύ των κρατών μελών μέσω της πύλης Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, η οποία συνιστά το κεντρικό τμήμα του πλαισίου εμπιστοσύνης. Και τούτο διότι, παρότι το σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ είναι σε θέση να αποκαλύπτει άμεσα τα πλαστά πιστοποιητικά, τα γνήσια πιστοποιητικά που εκδίδονται παρανόμως βάσει ψευδών εγγράφων, μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης ή με πρόθεση εξαπάτησης δεν μπορούν να εντοπιστούν από τα κράτη μέλη παρά μόνον αν οι καταστάσεις ανακληθέντων πιστοποιητικών που καταρτίζονται σε εθνικό επίπεδο ανταλλάσσονται μεταξύ των κρατών μελών. Η λύση που αναπτύχθηκε αναμένεται να είναι λειτουργική τις επόμενες εβδομάδες.

2.7. Διεθνείς πτυχές του συστήματος Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ

2.7.1. Σύνδεση της Ευρώπης με τρίτες χώρες

Ο κανονισμός της ΕΕ για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση με την οποία να καθορίζεται ότι τα πιστοποιητικά τρίτης χώρας θεωρούνται ισοδύναμα με τα Ψηφιακά Πιστοποιητικά COVID της ΕΕ («αποφάσεις ισοδυναμίας») για τον σκοπό της διευκόλυνσης της άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας από τους κατόχους τους. Η απόφαση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη σύνδεση της εν λόγω τρίτης χώρας με την πύλη της ΕΕ. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία αυτή περιλαμβάνονται στην πρώτη έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ.

⁵⁶ Άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

⁵⁷ Αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

Όπως εξηγείται σε αυτή την πρώτη έκθεση, η Επιτροπή είχε ήδη εκδώσει αποφάσεις ισοδυναμίας όσον αφορά τα πιστοποιητικά COVID-19 που εκδίδονται από την Αλβανία, την Ανδόρα, τις Φερόες Νήσους, το Ισραήλ, το Μονακό, το Μαρόκο, τη Βόρεια Μακεδονία, τον Παναμά, τον Άγιο Μαρίνο, την Τουρκία, την Ουκρανία και την Πόλη του Βατικανού. Επιπλέον, η Ελβετία συνδέθηκε με το σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ βάσει απόφασης ισοδυναμίας που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 10 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, δεδομένης της συμφωνίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου⁵⁸. Πέραν των τρίτων χωρών και εδαφών που συνδέθηκαν βάσει αποφάσεων ισοδυναμίας, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία έχουν συνδεθεί βάσει της ενσωμάτωσης του κανονισμού στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Έκτοτε, και έως τα τέλη Φεβρουαρίου του 2022, η Επιτροπή εξέδωσε πρόσθετες αποφάσεις ισοδυναμίας για την Αρμενία⁵⁹, το Μπενίν⁶⁰, το Πράσινο Ακρωτήριο⁶¹, το Ελ Σαλβαδόρ⁶², τη Γεωργία⁶³, την Ιορδανία⁶⁴, τον Λίβανο⁶⁵, τη Μολδαβία⁶⁶, το Μαυροβούνιο⁶⁷, τη Νέα

---

⁵⁸ ΕΕ L 114 της 30.4.2002, σ. 6.

⁵⁹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1894 της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία της Αρμενίας με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 384 της 29.10.2021, σ. 109).

⁶⁰ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/206 της Επιτροπής, της 15ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία του Μπενίν με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 34 της 16.2.2022, σ. 46).

⁶¹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2189 της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία του Πράσινου Ακρωτηρίου με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 443I της 10.12.2021, σ. 7).

⁶² Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2113 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία του Ελ Σαλβαδόρ με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 429 της 1.12.2021, σ. 152).

⁶³ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1995 της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Γεωργία με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 405 της 16.11.2021, σ. 26).

⁶⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/207 της Επιτροπής, της 15ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από το Χασεμιτικό Βασίλειο της Ιορδανίας με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 34 της 16.2.2022, σ. 49).

⁶⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2187 της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία του Λιβάνου με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 443I της 10.12.2021, σ. 1).

Ζηλανδία⁶⁸, τη Σερβία⁶⁹, τη Σιγκαπούρη⁷⁰, την Ταϊβάν⁷¹, την Ταϊλάνδη⁷², την Τυνησία⁷³, το Τόγκο⁷⁴, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα⁷⁵, το Ηνωμένο Βασίλειο⁷⁶ και την Ουρουγουάη⁷⁷.

-
- ⁶⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1994 της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία της Μολδαβίας με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 405 της 16.11.2021, σ. 23).
- ⁶⁷ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2297 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από το Μαυροβούνιο με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 524).
- ⁶⁸ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1993 της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Νέα Ζηλανδία με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 405 της 16.11.2021, σ. 20).
- ⁶⁹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1996 της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία της Σερβίας με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 405 της 16.11.2021, σ. 29).
- ⁷⁰ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2057 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία της Σιγκαπούρης με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 420 της 25.11.2021, σ. 129).
- ⁷¹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2300 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από την Ταϊβάν με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 533).
- ⁷² Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2299 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Ταϊλάνδη με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 530).
- ⁷³ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2296 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία της Τυνησίας με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 521).
- ⁷⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2056 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τη Δημοκρατία του Τόγκο με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 420 της 25.11.2021, σ. 126).
- ⁷⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2188 της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 443I της 10.12.2021, σ. 4).
- ⁷⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1895 της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 384 της 29.10.2021, σ. 112).

Ως αποτέλεσμα, πέραν των 27 κρατών μελών, 35 χώρες και εδάφη εκτός ΕΕ έχουν ενταχθεί στο σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ. Έτσι, ο συνολικός αριθμός των συνδεδεμένων χωρών στο σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ ανέρχεται σε 62. Από τις 32 αποφάσεις ισοδυναμίας, οι 22 αναγνωρίζουν και τους τρεις τύπους πιστοποιητικών που καθορίζει ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

Επιπλέον, και άλλες τρίτες χώρες συνεχίζουν να υποβάλλουν αίτηση για απόφαση ισοδυναμίας. Έως τις 16 Φεβρουαρίου 2022, είχαν πραγματοποιηθεί προκαταρκτικές επαφές με 35 ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες ή εδάφη, εκ των οποίων 25 είχαν υποβάλει επίσημα τα αποτελέσματα της αυτοαξιολόγησης της ετοιμότητάς τους να ενταχθούν στο σύστημα της ΕΕ.

Ο κανονισμός δεν απαιτεί ρητά από τις τρίτες χώρες που επιδιώκουν απόφαση ισοδυναμίας να αποδέχονται αμοιβαία το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ για ταξίδια στις αντίστοιχες χώρες. Ωστόσο, πριν από την έκδοση απόφασης ισοδυναμίας, η Επιτροπή απαίτησε με συστηματικό τρόπο από όλες τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες να αποδεχθούν το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για την υποστήριξη τρίτων χωρών που ενδιαφέρονται να αναπτύξουν διαλειτουργικά συστήματα πιστοποιητικών COVID-19. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει κοινές τεχνικές προδιαγραφές με τρίτες χώρες και λύσεις αναφοράς ανοιχτής πηγής που μπορούν να υποστηρίξουν τη μετατροπή των πιστοποιητικών τρίτων χωρών σε μορφότυπο ο οποίος είναι διαλειτουργικός με το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ. Οι μηχανισμοί μετατροπής χρησιμοποιήθηκαν σε ορισμένες τρίτες χώρες για την υποστήριξη των αιτημάτων τους έκδοσης αποφάσεων ισοδυναμίας.

Πέραν του συστήματος των αποφάσεων ισοδυναμίας, ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ προβλέπει επίσης ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εκδώσουν Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ σε άτομα που εμβολιάστηκαν σε τρίτη χώρα με εμβόλιο το οποίο χρησιμοποιείται στην ΕΕ, εφόσον έχουν παρασχεθεί όλες οι αναγκαίες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένου αξιόπιστου αποδεικτικού του εν λόγω εμβολιασμού⁷⁸. Ορισμένα κράτη μέλη⁷⁹ έχουν αναπτύξει ηλεκτρονικές πλατφόρμες για να βοηθούν τους ταξιδιώτες από τρίτες χώρες που δεν καλύπτονται από αποφάσεις ισοδυναμίας να αιτούνται τη μετατροπή του πιστοποιητικού τους COVID-19 σε Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

---

⁷⁷ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2298 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση της ισοδυναμίας, με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, των πιστοποιητικών COVID-19 που εκδίδονται από την Ανατολική Δημοκρατία της Ουρουγουάης με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 527).

⁷⁸ Άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ.

⁷⁹ Για παράδειγμα, Βέλγιο, Γαλλία και Λετονία.

2.7.2. Διαλειτουργικότητα με συστήματα που αναπτύσσονται σε διεθνές επίπεδο

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού, το πλαίσιο εμπιστοσύνης για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ αποσκοπεί στην εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας με τα τεχνολογικά συστήματα που έχουν καθιερωθεί σε διεθνές επίπεδο.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς για να παράσχει καθοδήγηση ως προς τις αρχές στις οποίες στηρίζεται ένα ασφαλές και αξιόπιστο σύστημα ψηφιακού πιστοποιητικού COVID, ιδίως μέσω συνεισφοράς στις προδιαγραφές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΠΟΥ για την ψηφιακή τεκμηρίωση πιστοποιητικών COVID-19. Η Επιτροπή έχει διατηρήσει διαρκή διάλογο με τον Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ) προκειμένου να προσδιορίσει πιθανές επιλογές διαλειτουργικότητας μεταξύ του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ και του πιστοποιητικού VDS-NC του ΔΟΠΑ.

2.8. Εξελίξεις όσον αφορά τα Ψηφιακά Πιστοποιητικά COVID της ΕΕ

2.8.1. Περίοδος ισχύος των πιστοποιητικών εμβολιασμού

Κατά τον χρόνο έκδοσης του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, τα διαθέσιμα δεδομένα όσον αφορά τη διάρκεια της προστασίας που προκύπτει από την ολοκλήρωση της αρχικής σειράς εμβολιασμού κατά της COVID-19 ήταν ανεπαρκή. Ως εκ τούτου, δεν καθορίστηκε περίοδος ισχύος για τα πιστοποιητικά εμβολιασμού.

Στην τελευταία έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, τη δεδομένη χρονική στιγμή, δεν εξέταζε το ενδεχόμενο τροποποίησης του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ προκειμένου να καθορίσει την ισχύ των πιστοποιητικών εμβολιασμού. Εντούτοις, η Επιτροπή επισήμανε ότι θα εξακολουθούσε να παρακολουθεί πολύ στενά τα επιστημονικά στοιχεία για το εν λόγω θέμα.

Στις 4 Οκτωβρίου 2021 η επιτροπή φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αναμνηστικές δόσεις για το Comirnaty μπορούν να χορηγηθούν τουλάχιστον έξι μήνες μετά τη δεύτερη δόση σε άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω. Στις 25 Οκτωβρίου 2021, η επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορεί να εξεταστεί η χορήγηση αναμνηστικής δόσης του Spikevax σε άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω τουλάχιστον έξι μήνες μετά τη δεύτερη δόση. Στις 15 Δεκεμβρίου 2021 η επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αναμνηστική δόση του εμβολίου Janssen κατά της νόσου COVID-19 μπορεί να χορηγηθεί τουλάχιστον δύο μήνες μετά την πρώτη δόση σε άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω και ότι το εμβόλιο Janssen κατά της νόσου COVID-19 μπορεί επίσης να χορηγηθεί μετά από δύο δόσεις Comirnaty ή Spikevax.

Στο πλαίσιο αυτό, στις 24 Νοεμβρίου 2021, το ECDC δημοσίευσε ταχεία εκτίμηση κινδύνου⁸⁰ της τρέχουσας επιδημιολογικής κατάστασης του SARS-CoV-2, προβλέψεις για την εορταστική περίοδο στο τέλος του έτους και στρατηγικές αντίδρασης στην ΕΕ, στην οποία επισήμανε ότι τα αναδυόμενα στοιχεία δείχνουν σημαντική αύξηση της προστασίας από τη λοίμωξη και τη σοβαρή νόσο μετά από αναμνηστική δόση σε όλες τις ηλικιακές ομάδες βραχυπρόθεσμα. Σύμφωνα με το ECDC, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν επείγοντως τη χορήγηση αναμνηστικής δόσης για τα άτομα ηλικίας 40 ετών και άνω, εστιάζοντας στα πλέον ευάλωτα και στα μεγάλης ηλικίας άτομα, και θα μπορούσαν επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο χορήγησης αναμνηστικής δόσης σε όλους τους ενηλίκους άνω των 18 ετών τουλάχιστον έξι μήνες ύστερα από την ολοκλήρωση της αρχικής σειράς εμβολιασμού, με σκοπό να αυξηθεί η προστασία κατά της λοίμωξης λόγω φθίνουσας ανοσίας, γεγονός που θα μπορούσε δυνητικά να μειώσει τη μετάδοση του ιού στον πληθυσμό και να αποτρέψει επιπλέον νοσηλείες και θανάτους.

Στο πλαίσιο των εν λόγω επιστημονικών εξελίξεων, ολοένα και περισσότερα κράτη μέλη εξέδωσαν κανόνες σχετικά με την περίοδο αποδοχής των πιστοποιητικών εμβολιασμού τα οποία αναφέρουν την ολοκλήρωση της αρχικής σειράς εμβολιασμών. Τα εν λόγω μονομερή μέτρα ήταν πιθανό να προκαλέσουν σοβαρή διαταραχή για τους πολίτες της ΕΕ που ασκούν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία.

Για την αντιμετώπιση του θέματος, στις 21 Δεκεμβρίου 2021 η Επιτροπή εξέδωσε κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό⁸¹ για τον καθορισμό δεσμευτικής περιόδου αποδοχής 270 ημερών των πιστοποιητικών εμβολιασμού που καλύπτουν την αρχική σειρά εμβολιασμού, για σκοπούς ταξιδιών εντός της ΕΕ⁸². Συνεπώς, τα πιστοποιητικά αυτά δεν πρέπει να γίνονται δεκτά εφόσον έχουν παρέλθει περισσότερες από 270 ημέρες μετά την τελευταία δόση. Η συγκεκριμένη περίοδος ισχύος λαμβάνει υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του ECDC, βάσει των οποίων οι αναμνηστικές δόσεις συνιστώνται το αργότερο έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση του πρώτου εμβολιαστικού κύκλου, όπως εξηγείται παραπάνω. Επίσης, παρέχει μια περίοδο χάριτος επιπλέον τριών μηνών πέραν των εν λόγω έξι μηνών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες έχουν δυνατότητα πρόσβασης στην αναμνηστική δόση.

Τα πιστοποιητικά που εκδίδονται για αναμνηστικές δόσεις δεν έχουν μέγιστη περίοδο ισχύος και, ως εκ τούτου, εξακολουθούν επί του παρόντος να ισχύουν χωρίς ημερομηνία λήξης όσον αφορά τα ταξίδια στην ΕΕ, αν και το ζήτημα θα μπορούσε να επανεξεταστεί σε μεταγενέστερο στάδιο, σε περίπτωση που τα επιστημονικά στοιχεία υποδείκνυαν την ανάγκη θέσπισης περιόδου αποδοχής και για τα εν λόγω πιστοποιητικά.

---

⁸⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-sars-cov-2-november-2021>

⁸¹ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2288 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2021, για την τροποποίηση του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την περίοδο αποδοχής των πιστοποιητικών εμβολιασμού που εκδίδονται με τον μορφότυπο του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ τα οποία αναφέρουν την ολοκλήρωση της αρχικής σειράς εμβολιασμού (ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 459).

⁸² Η Επιτροπή έχει ήδη συμπεριλάβει πρόταση για καθορισμένη περίοδο αποδοχής 9 μηνών στην πρόταση που υπέβαλε στις 25 Νοεμβρίου 2021 για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης για τη διευκόλυνση της ασφαλούς ελεύθερης κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, και την αντικατάσταση της σύστασης (ΕΕ) 2020/1475.

Οι κανόνες σχετικά με την περίοδο αποδοχής των πιστοποιητικών εμβολιασμού ισχύουν για σκοπούς ταξιδιών. Όπως εξηγείται παραπάνω, κατά τη θέσπιση διαφορετικών κανόνων για τη χρήση των πιστοποιητικών σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να ευθυγραμμίσουν τους εθνικούς με αυτούς τους νέους κανόνες, ώστε να προσφέρουν ασφάλεια στους ταξιδιώτες και να μειώσουν τις διαταραχές.

Επιπλέον, η Επιτροπή εξέδωσε εκτελεστική πράξη⁸³, στην οποία αποσαφηνίζονται οι κανόνες για την κωδικοποίηση των πιστοποιητικών εμβολιασμού. Αυτό κατέστη απαραίτητο για να διασφαλιστεί ότι τα πιστοποιητικά εμβολιασμού που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση της αρχικής σειράς μπορούν πάντα να διακρίνονται από τα πιστοποιητικά εμβολιασμού που εκδίδονται μετά από αναμνηστική δόση, ανεξαρτήτως του αριθμού των δόσεων που χορηγήθηκαν στην αρχική σειρά.

2.8.2. Εργαστηριακοί διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων

Από τον Ιούλιο του 2021, η τεχνική ομάδα εργασίας για τους διαγνωστικούς ελέγχους της νόσου COVID-19 της επιτροπής υγειονομικής ασφάλειας έχει εξετάσει προτάσεις που υπέβαλαν χώρες της ΕΕ και κατασκευαστές για τους εργαστηριακούς διαγνωστικούς ελέγχους της νόσου COVID-19. Οι εν λόγω προτάσεις αξιολογήθηκαν με βάση τα ίδια κριτήρια που ισχύουν για τους ταχείς διαγνωστικούς ελέγχους αντιγόνων, τα οποία συμφωνήθηκαν στις 21 Σεπτεμβρίου 2021. Αν η τεχνική ομάδα εργασίας κρίνει ότι οι προτάσεις είναι επιτυχημένες και η επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας συμφωνήσει επίσης, οι εργαστηριακοί διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων που πληρούν τα κριτήρια θα συμπεριληφθούν σε ξεχωριστό κατάλογο (παράρτημα ΙΙΙ του εγγράφου κοινού καταλόγου της ΕΕ).

Για τους λόγους που παραθέτει στην πρότασή της για επέκταση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, η Επιτροπή πρότεινε να συμπεριληφθούν οι εν λόγω εργαστηριακοί διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων υψηλής ποιότητας στους τύπους των διαγνωστικών ελέγχων βάσει των οποίων μπορεί να εκδοθεί Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ⁸⁴. Στόχος είναι να διευρυνθεί το φάσμα των τύπων διαγνωστικών ελέγχων σε μια περίοδο υψηλής ζήτησης διαγνωστικών ελέγχων για τη νόσο COVID-19.

2.8.3. Έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης με βάση τα αποτελέσματα διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων

Κατά τον χρόνο έκδοσης του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, πιστοποιητικά ανάρρωσης μπορούσαν να εκδοθούν μόνο κατόπιν θετικού αποτελέσματος μοριακού διαγνωστικού ελέγχου ενίσχυσης νουκλεϊκών οξέων (NAAT). Ο κανονισμός δεν

---

⁸³ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2301 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2021, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2021/1073 σχετικά με τον καθορισμό τεχνικών προδιαγραφών και κανόνων για την εφαρμογή του πλαισίου εμπιστοσύνης για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 458 της 22.12.2021, σ. 536).

⁸⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PC0050&from=EL>

επέτρεπε την έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης βάσει άλλων διαγνωστικών ελέγχων, όπως οι ταχείς διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων.

Τον Μάιο του 2021 η επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας συγκρότησε τεχνική ομάδα εργασίας όσον αφορά τους διαγνωστικούς ελέγχους για τη νόσο COVID-19⁸⁵. Στόχος της εν λόγω τεχνικής ομάδας εργασίας είναι να επανεξετάζει τις προτάσεις οι οποίες υποβάλλονται από τα κράτη μέλη και από κατασκευαστές, με σκοπό να συμπεριληφθούν ταχείς διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων για την COVID-19 στον κοινό κατάλογο ταχέων διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων της ΕΕ ο οποίος συμφωνήθηκε από την επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας⁸⁶.

Στις 11 Ιανουαρίου 2022 η εν λόγω τεχνική ομάδα εργασίας συζήτησε τη χρήση ταχέων διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων για πιστοποιητικά ανάρρωσης, λαμβάνοντας υπόψη την επιδείνωση της επιδημιολογικής κατάστασης, με τον πρωτοφανή αριθμό κρουσμάτων COVID-19 λόγω της ανησυχητικής παραλλαγής Όμικρον, καθώς και τις ελλείψεις ικανοτήτων διενέργειας διαγνωστικών ελέγχων NAAT σε διάφορα κράτη μέλη ως αποτέλεσμα της υψηλής ζήτησης για διαγνωστικούς ελέγχους. Υπό αυτές τις συνθήκες, η τεχνική ομάδα εργασίας συμφώνησε ότι οι ταχείς διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων που περιλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο της ΕΕ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης. Η τεχνική ομάδα εργασίας τόνισε ότι, για την έκδοση των εν λόγω πιστοποιητικών, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο τα αποτελέσματα ταχέων διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων που διενεργούνται από επαγγελματίες του τομέα της υγείας ή άλλο καταρτισμένο προσωπικό.

Το ECDC θεωρεί ότι, προκειμένου να πιστοποιηθεί η ανάρρωση ενός ατόμου από προηγούμενη λοίμωξη από την COVID-19, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κατάλληλα επικυρωμένοι ταχείς διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων οι οποίοι πληρούν υψηλά κριτήρια ειδικότητας άνω του 98 %⁸⁷. Όσο υψηλότερη είναι η ειδικότητα τόσο υψηλότερη είναι η εγκυρότητα του διαγνωστικού ελέγχου που χρησιμοποιείται για την πιστοποίηση ατόμου που ανάρρωσε.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, και με βάση περαιτέρω διαβουλεύσεις με την επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 22 Φεβρουαρίου 2022, κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό για την τροποποίηση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, ώστε να προβλέπεται ότι τα πιστοποιητικά ανάρρωσης μπορούν επίσης να εκδίδονται κατόπιν θετικού αποτελέσματος ταχέος διαγνωστικού ελέγχου αντιγόνων ο οποίος περιλαμβάνεται στον κοινό κατάλογο της ΕΕ και διενεργείται από

---

⁸⁵ https://ec.europa.eu/health/health-security-and-infectious-diseases/crisis-management/covid-19-diagnostic-tests_el

⁸⁶ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-01/covid-19_rat_common-list_en.pdf

⁸⁷ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Options-for-the-use-of-rapid-antigen-tests-for-COVID-19-first-update.pdf>

επαγγελματίες του τομέα της υγείας ή από ειδικευμένο στους διαγνωστικούς ελέγχους προσωπικό από το κράτος μέλος στο οποίο διενεργήθηκε ο διαγνωστικός έλεγχος⁸⁸.

2.8.4. Πιθανή έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης με βάση τα αποτελέσματα διαγνωστικού ελέγχου αντισωμάτων

Στην πρώτη της έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, η Επιτροπή εξέτασε επίσης την πιθανή έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης με βάση τα αποτελέσματα διαγνωστικών ελέγχων αντισωμάτων. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, βάσει επιστημονικών οδηγιών, δεν εξέταζε το ενδεχόμενο τροποποίησης του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ώστε να επιτρέπεται η έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης βάσει διαγνωστικού ελέγχου αντισωμάτων.

Όπως επίσης επισημάνθηκε στην πρώτη έκθεση, το ECDC θεωρεί ότι τα αποτελέσματα των διαγνωστικών ελέγχων αντισωμάτων δεν είναι κατάλληλα για την εκτίμηση του χρόνου μόλυνσης και της ανοσολογικής κατάστασης ενός ατόμου. Το ECDC ενέμεινε σε αυτή την άποψη, όπως δείχνει και η νέα έκθεση που δημοσιεύθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2022⁸⁹. Τα βασικά συμπεράσματα από την πρώτη επικαιροποίηση της έκθεσης είναι ότι οι διαγνωστικοί έλεγχοι αντισωμάτων δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την έκδοση ή την παράταση ψηφιακών πιστοποιητικών COVID-19. Βασικοί λόγοι είναι ότι, πρώτον, παρότι ένα θετικό αποτέλεσμα διαγνωστικού ελέγχου αντισωμάτων μπορεί να υποδεικνύει προηγούμενη μόλυνση ή εμβολιασμό, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να εξακριβωθεί αν το άτομο είναι πλέον μολυσματικό ή προστατευμένο έναντι μόλυνσης ούτε μπορεί να καθοριστεί ο χρόνος της μόλυνσης (ελλείψει θετικού αποτελέσματος διαγνωστικού ελέγχου). Δεύτερον, το εύρος των επιπέδων αντισωμάτων που σχετίζονται με την προστασία από τη μόλυνση ή τη σοβαρή νόσηση είναι επί του παρόντος άγνωστο. Επιπλέον, το επίπεδο και το ποσοστό πτώσης των αντισωμάτων διαφοροποιούνται σημαντικά μεταξύ ατόμων και στόχων των αντισωμάτων και εξαρτώνται από παράγοντες όπως η ηλικία, η γενετική και ανοσολογική κατάσταση, το ιικό φορτίο και η σοβαρότητα της νόσου από την προηγούμενη μόλυνση από τον SARS-CoV-2. Συνεπώς, δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός ενός σταθερού προβλέψιμου ποσοστού. Τρίτον, υπάρχει ποικιλία διαθέσιμων διαγνωστικών ελέγχων αντισωμάτων και είναι εξαιρετικά δύσκολο να συγκριθούν τα αποτελέσματά τους λόγω της διαφοροποίησης και της έλλειψης τυποποίησης (τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και στο πλαίσιο των κρατών μελών). Τέλος, υπάρχει κίνδυνος τα αντισώματα που ανιχνεύονται με τα εμπορικά τεστ που χρησιμοποιούνται σήμερα να μην αποτρέψουν τη λοίμωξη από νεοεμφανιζόμενες παραλλαγές του SARS-CoV-2.

Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή εμμένει στη θέση της να μην προβεί σε τροποποίηση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ως προς αυτό το σημείο.

---

⁸⁸ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/256 της Επιτροπής της 22ας Φεβρουαρίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης βάσει ταχέων διαγνωστικών ελέγχων αντιγόνων (ΕΕ L 42 της 23.2.2022, σ. 4).

⁸⁹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/use-antibody-tests-sars-cov-2>

2.8.5. Περίοδος ισχύος των πιστοποιητικών ανάρρωσης

Στην τελευταία έκθεση, η Επιτροπή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι, βάσει επιστημονικών οδηγιών, δεν εξετάζει το ενδεχόμενο παράτασης της περιόδου ισχύος των πιστοποιητικών ανάρρωσης πέραν των 180 ημερών μετά το πρώτο θετικό αποτέλεσμα διαγνωστικού ελέγχου. Όπως επισήμανε το ECDC, δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που να υποστηρίζουν την αύξηση της περιόδου ισχύος.

Μετά το διάστημα των 180 ημερών, οι γνώσεις όσον αφορά τη διάρκεια ανοσίας των ατόμων που έχουν μολυνθεί από τον SARS-CoV-2 είναι περιορισμένες. Η αξιολόγηση της ισχύος των πιστοποιητικών ανάρρωσης είναι μια δυναμική διαδικασία που εξαρτάται από την εμφάνιση επιστημονικών στοιχείων, η οποία επηρεάζεται από τις αλλαγές στα κυρίαρχα στελέχη του SARS-CoV-2 που κυκλοφορούν κάθε δεδομένη στιγμή⁹⁰.

Το ECDC εξακολουθεί να αξιολογεί σε τακτική βάση την περίοδο ισχύος των πιστοποιητικών ανάρρωσης, παρακολουθώντας τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία. Προς το παρόν, τα αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το εύρος και τη διάρκεια της ανοσίας έναντι της παραλλαγής Όμικρον είναι πολύ περιορισμένα. Το ECDC κρίνει ότι, επί του παρόντος, δεν δικαιολογείται η αναθεώρηση της υφιστάμενης διάρκειας ισχύος του πιστοποιητικού ανάρρωσης των 180 ημερών.

Με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις, η Επιτροπή δεν εξετάζει, προς το παρόν, την τροποποίηση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ ώστε να παραταθεί η διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών ανάρρωσης.

2.9. Παράταση του Κανονισμού

Όπως εξηγείται στο τμήμα 2.1.1, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι ανάγκη να παραταθεί ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ κατά 12 μήνες. Μια νέα αύξηση των μολύνσεων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2022, μεταξύ άλλων λόγω της εμφάνισης νέων παραλλαγών του SARS-CoV-2, είναι όντως πιθανή. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη μπορεί να κρίνουν απαραίτητη τη διατήρηση ή την επαναθέσπιση απαίτησης για τους πολίτες της ΕΕ που ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία να προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης από την COVID-19 για κάποιο χρονικό διάστημα μετά τις 30 Ιουνίου 2022. Σε μια τέτοια περίπτωση, θα πρέπει να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οι πολίτες της ΕΕ να στερηθούν τη δυνατότητα χρήσης των Ψηφιακών Πιστοποιητικών τους COVID της ΕΕ ως έναν αποτελεσματικό, ασφαλή και με σεβασμό στην ιδιωτική ζωή τρόπο απόδειξης της υγειονομικής κατάστασης ενός ατόμου όσον αφορά την COVID-19. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πρότεινε, στις 3 Φεβρουαρίου 2022, την παράταση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ κατά ένα έτος, έως τις 30 Ιουνίου 2023.

---

⁹⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-omicron-risk-assessment-further-emergence-and-potential-impact>

Παράλληλα, η Επιτροπή πρότεινε επίσης την παράταση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/954, ο οποίος επεκτείνει τους κανόνες που θεσπίζονται με τον κανονισμό για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, αλλά παραμένουν ή διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια κράτους μέλους και δικαιούνται να ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ⁹¹.

Επιπλέον, η πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνει επίσης μικρό αριθμό πρόσθετων τροποποιήσεων του κανονισμού:

Πρώτον, όπως ήδη προαναφέρθηκε, η Επιτροπή πρότεινε να συμπεριληφθούν εργαστηριακοί διαγνωστικοί έλεγχοι αντιγόνων υψηλής ποιότητας στους τύπους διαγνωστικών ελέγχων βάσει των οποίων μπορεί να εκδοθεί πιστοποιητικό. Στόχος είναι να διευρυνθεί το φάσμα των τύπων διαγνωστικών ελέγχων σε μια περίοδο υψηλής ζήτησης διαγνωστικών ελέγχων για τη νόσο COVID-19 (βλ. επίσης τμήμα 2.8.2).

Δεύτερον, η πρόταση διευκρινίζει ότι τα πιστοποιητικά εμβολιασμού περιέχουν τον ορθό συνολικό αριθμό δόσεων που έχουν χορηγηθεί σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, και όχι μόνο στο κράτος μέλος που εκδίδει το πιστοποιητικό. Σκοπός είναι να αντιμετωπιστούν οι πρακτικές ανησυχίες που εξέφρασαν οι πολίτες σχετικά με τα πιστοποιητικά που αναφέρουν εσφαλμένο αριθμό δόσεων όταν οι πολίτες λαμβάνουν δόσεις εμβολίου σε διαφορετικά κράτη μέλη (βλ. επίσης τμήμα 2.1.5).

Τέλος, η πρόταση προβλέπει ότι τα πιστοποιητικά μπορούν να εκδίδονται σε συμμετέχοντες σε κλινικές δοκιμές, δηλαδή σε μελέτες που διεξήχθησαν για την έρευνα της ασφάλειας ή της αποτελεσματικότητας ενός φαρμάκου, ανεξάρτητα από το αν έλαβαν το υποψήφιο εμβόλιο κατά της COVID-19 ή, προκειμένου να αποφευχθεί η υπονόμηση των μελετών, τη δόση που χορηγείται στην ομάδα μαρτύρων. Το ψηφιακό πιστοποιητικό COVID της ΕΕ που εκδίδεται για όσους συμμετέχουν στις δοκιμές μπορεί στη συνέχεια να γίνει δεκτό από άλλα κράτη μέλη.

Ειδικότερα, ενόψει της εμφάνισης νέων ανησυχητικών παραλλαγών του SARS-CoV-2, η συνεχής ανάπτυξη και μελέτη των εμβολίων κατά της COVID-19 εξακολουθεί να είναι ζωτικής σημασίας. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η συμμετοχή εθελοντών σε κλινικές δοκιμές. Η μη πρόσβαση των εθελοντών στα Ψηφιακά Πιστοποιητικά COVID της ΕΕ θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντικό αντικίνητρο όσον αφορά τη συμμετοχή, καθυστερώντας την ολοκλήρωση των κλινικών δοκιμών και επηρεάζοντας αρνητικά τη δημόσια υγεία.

---

⁹¹ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/954 σχετικά με πλαίσιο για την έκδοση, την επαλήθευση και την αποδοχή διαλειτουργικών πιστοποιητικών εμβολιασμού κατά της COVID-19, διαγνωστικού της ελέγχου και ανάρρωσης από αυτή (Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ) όσον αφορά υπηκόους τρίτων χωρών που παραμένουν ή διαμένουν νόμιμα στις επικράτειες κρατών μελών κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 [COM(2022) 55 final].

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Το σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ είχε —και εξακολουθεί να έχει— ιδιαίτερα θετικό αντίκτυπο στην ελεύθερη κυκλοφορία σε μια περίοδο που τα κράτη μέλη εξακολουθούν να επιβάλλουν περιορισμούς στα ταξίδια για λόγους δημόσιας υγείας. Διασφαλίζει ότι οι πολίτες απολαμβάνουν το δικαίωμα να αποκτούν διαλειτουργικά και αμοιβαία αποδεκτά πιστοποιητικά εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου και ανάρρωσης για την COVID-19, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν όταν ασκούν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία. Εφόσον τα κράτη μέλη αίρουν ορισμένους περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία για τα πρόσωπα που κατέχουν αποδεικτικά εμβολιασμού, διαγνωστικού ελέγχου ή ανάρρωσης, ο κανονισμός για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ διασφαλίζει ότι οι πολίτες μπορούν να επωφελούνται από τις εξαιρέσεις αυτές. Χάρη στο Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ, αποφεύχθηκε η ύπαρξη ενός κατακερματισμένου συστήματος πολλαπλών εθνικών πιστοποιητικών.

Σε περίπτωση που ορισμένοι περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία για λόγους δημόσιας υγείας εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μετά τις 30 Ιουνίου 2022, για παράδειγμα σε περίπτωση νέας αύξησης των μολύνσεων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2022, θα πρέπει να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οι πολίτες της ΕΕ να στερηθούν τη δυνατότητα χρήσης των Ψηφιακών Πιστοποιητικών τους COVID της ΕΕ ως έναν αποτελεσματικό, ασφαλή και με σεβασμό στην ιδιωτική ζωή τρόπο απόδειξης της υγειονομικής κατάστασης όσον αφορά την COVID-19. Γι' αυτόν τον λόγο, η Επιτροπή πρότεινε την παράταση του κανονισμού για το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ κατά ένα έτος, έως τις 30 Ιουνίου 2023.

Το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ και οι προσπάθειες για καθιέρωση μιας συντονισμένης προσέγγισης σε σχέση με τα ταξίδια σε επίπεδο ΕΕ έτυχαν θερμής υποδοχής από τις ενώσεις στους τομείς των ταξιδιών και του τουρισμού ως σημαντικό εργαλείο που επιτρέπει και ενθαρρύνει τους πολίτες να ταξιδεύουν, παρέχοντας την αναγκαία προβλεψιμότητα. Ο θετικός αντίκτυπος του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ εκτείνεται πέραν της ΕΕ, καθώς εξελίχθηκε σε παγκόσμιο πρότυπο, που έχει ως στέρεα βάση τις ενωσιακές αξίες της ανοικτότητας, της ασφάλειας και της προστασίας των δεδομένων. Η επιτυχία αυτή συντέλεσε στην επανέναρξη των ασφαλών διεθνών ταξιδιών και στην παγκόσμια ανάκαμψη. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συμμετέχει στην προώθηση της διεθνούς διάστασης του Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις επιστημονικές εξελίξεις προκειμένου να προσαρμόσει το σύστημα Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ εφόσον χρειαστεί, όπως το έπραξε πρόσφατα καθιερώνοντας καθορισμένη περίοδο αποδοχής των πιστοποιητικών εμβολιασμού, επιτρέποντας την έκδοση πιστοποιητικών ανάρρωσης με βάση ταχείς διαγνωστικούς ελέγχους αντιγόνων και αναπτύσσοντας μηχανισμό για την ανταλλαγή καταστάσεων ανακληθέντων πιστοποιητικών.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να έχει στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη ώστε να διασφαλιστεί μια άρτια συντονισμένη, προβλεψίμη και διαφανής προσέγγιση στη θέσπιση τυχόν απαραίτητων περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της

πανδημίας COVID-19. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να άρουν κάθε ταξιδιωτικό περιορισμό, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης επίδειξης Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID της ΕΕ, μόλις το επιτρέψει η επιδημιολογική κατάσταση.

Η Επιτροπή παραμένει απολύτως προσηλωμένη στον στόχο για επαναφορά της ελεύθερης κυκλοφορίας χωρίς περιορισμούς το συντομότερο δυνατόν. Παρότι το Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ έχει αποδείξει την ικανότητα των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών να επιτυγχάνουν απτά αποτελέσματα προς όφελος των πολιτών της ΕΕ, η λήξη του θα αποτελέσει ένδειξη ότι η πανδημία, και οι σχετικοί με αυτή περιορισμοί, έχουν ξεπεραστεί.